PLAN OCHRONY DLA KASZUBSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Trzecie spotkanie interesariuszy Planu ochrony

Wieżyca, 13 maja 2022 r.

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Rzeczpospolita Polska

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020
w ramach projektu „Opracowanie projektów planów ochrony parków krajobrazowych wchodzących w skład Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych”,
Oś Priorytetowa 11: Środowisko, Działanie: 11.4 Ochrona Różnorodności Biologicznej

oraz przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Wykonawca prac:

we współpracy z:
DOM Biurem Urbanistycznym, Kiełb-Stańczuk, Jaszczuk-Skolimowska Sp. j.,
Pracownią Przyrodniczą Pro Natura Pro Homini – Katarzyna Bociąg
Tribio sp. z o.o.

Cel spotkania

Celem spotkania jest **przedstawienie oraz przedyskutowanie propozycji** ustaleń Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego

Założenia prac nad Planem ochrony dla KPK prezentowane były na pierwszym spotkaniu interesariuszy, które odbyło się 5 marca 2020 r.

Podsumowanie etapu diagnozy oraz wstępne propozycje ustaleń Planu ochrony dla KPK prezentowane były na drugim spotkaniu interesariuszy, które odbyło się 27 września 2021 r.

Materiały są dostępne na stronie:
https://pomorskieparki.pl/planyochrony/opracowanie-projektu-planu-ochrony-kaszubskiego-parku-krajobrazowego/

Program spotkania

1. Informacje wprowadzające (przypomnienie)
2. Efekty prac nad Planem ochrony dla KPK
3. Partycypacja społeczna w procedurze sporządzania Planu ochrony
4. Prezentacja ustaleń Planu ochrony dla KPK
5. Pytania i dyskusja

Sporządzenie projektu Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego (przypomnienie)

- Organem sporządzającym projekt Planu ochrony dla KPK jest Dyrektor Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych *(art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody)*
- Wykonawcą projektu Planu ochrony dla KPK jest Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, we współpracy z:
  - DOM Biurem Urbanistycznym, Kiełb-Stańczuk, Jaszczuk-Skolimowska Sp. j.,
  - Pracownią Przyrodniczą Pro Natura Pro Homini – Katarzyna Bociąg,
  - Tribio sp. z o.o.,
  - gronem ekspertów, w tym realizującym od lat projekty na terenie Parku
- Projekt realizowany w okresie: grudzień 2019 – wrzesień 2022

Procedura przyjmowania Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego (przypomnienie)

- Plan ochrony dla parku krajobrazowego ustanawia sejmik województwa w drodze uchwały w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu planu albo odmawia jego ustanowienia, **jeżeli projekt planu jest niezgodny z celami ochrony przyrody** (art. 19 ust. 6a uop).
- Projekt uchwały wymaga **uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska** i **zaopiniowania przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków** (art. 19 ust. 6b uop), a także **zaopiniowania przez radę zespołu parków krajobrazowych** (art. 99 ust. 4 pkt 2 uop).
- W związku z brakiem audytu krajobrazowego, a w konsekwencji z brakiem w Planie ochrony dla KPK zakazów odnoszących się do stref ochrony krajobrazów, Plan **nie wymaga uzgodnienia z radami gmin**.

Zakazy obowiązujące w KPK i jego granice

Plan ochrony dla KPK **nie wprowadza żadnych nowych zakazów** obowiązujących w granicach Parku. Nie ma też możliwości bezpośredniej zmiany zakazów obowiązujących w granicach Parku na mocy innych aktów prawnych.

Analogicznie Planem ochrony nie można zmienić granic KPK, chociaż Plan formułuje rekomendacje w tym zakresie.

Obowiązującym aktem prawnym w zakresie szczególnych celów ochrony, zakazów i granic KPK jest uchwała Nr 147/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Kaszubskiego PK (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 66, poz. 1462), zmieniona uchwałą Nr 445/XLII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 203).

Efekty prac nad Planem ochrony dla KPK

Aktualnie prowadzone są robocze konsultacje operatów szczegółowych

Dokumentacja Planu ochrony:

- Operaty szczegółowe:
  - Operat ochrony zasobów abiotycznych i gleb
  - Operat ochrony siedlisk przyrodniczych, szaty roślinnej i grzybów
  - Operat ochrony zwierząt
  - Operat ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazu
  - Operat zagospodarowania przestrzennego
  - Operat kształtowania funkcji turystycznej, rekreacyjnej i edukacyjnej
- Operat generalny
- Mapy tematyczne

Geodezyjny opis granic Parku

Baza danych przestrzennych (GIS)

Materiały nie mające mocy prawnej, publicznie dostępne, podlegające konsultacji, nie podlegające uzgadnianiu i opiniowaniu

Uzgodnione w ramach zespołu autorskiego propozycje strategii ochrony z poszczególnych operatów są podstawą do formułowania tekstu uchwały (dokumentu Planu ochrony)

Efekty prac nad Planem ochrony dla KPK

Projekt uchwały Sejmiku Województwa Pom
ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazov
tekstowymi i mapowymi:

- załącznik nr 1 - część tekstowa,
- załącznik nr 2 - mapa uwarunkowań ochro
- załącznik nr 3 - mapa działań ochronnych
  i rekomendacji Planu ochron

Uzasadnienie do uchwały

Projekt 24.04.2022

UCHWAŁA nr...
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
z dnia..... 202…. r.
w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego

Na podstawie art. 18 pkt:20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz art. 19 ust. 6a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.), Sejmik Województwa Pomorskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na okres od ….. do ….. Plan ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego (zwany dalej „Planem ochrony")[1] w brzmieniu załącznika nr 1 obejmującego część tekstową, załącznika nr 2 obejmującego mapę uwarunkowań ochrony oraz załącznika nr 3 obejmującego mapę działań ochronnych i rekomendacji Planu ochrony.

§ 2. W odniesieniu do przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 - specjalnych obszarów ochrony siedlisk: Dolina Górnej Łeby PLH220006, Kurze Grzędy PLH220014, Piotrowo PLH220091, Staniszewskie Błoto PLH220027, Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Mirachowskie PLB220008, w częściach położonych w granicach Kaszubskiego Parku Krajobrazowego obowiązują ustalenia planu zadań ochronnych lub planu ochrony dla obszaru Natura 2000 albo innego aktu prawnego, o którym mowa w art. 28 ust. 11 pkt:2 lub 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustanowionego przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska albo ustalenia planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 28 ust. 11 pkt:3a tej ustawy, zatwierdzonego przez Ministra właściwego do spraw środowiska[2].

§ 3. Ustalenia Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego nie naruszają uprawnień nabytych na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych orzeczeń administracyjnych i innych aktów prawnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie Planu ochrony.

§ 4. Ograniczenia wynikające z ustaleń Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego nie dotyczą inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899).

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Pomorskiego.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Sejmiku

---

[1] Kaszubski Park Krajobrazowy utworzony został uchwałą nr XIX/82/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 15 czerwca 1983 roku. Aktualną podstawę prawną jego funkcjonowania stanowi uchwała Nr 147/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Kaszubskiego PK (Dz. Urz. z 2011 r. nr 66, poz. 1462), zmieniona uchwałą nr 445/XLII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 203)

[2] Na dzień sporządzenia Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego obowiązują ustalania planów zadań ochronnych ustanowionych zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku: dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Łeby PLH220006 z dnia 6 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r., poz. 1939 z późn. zm.), dla obszaru Natura 2000 Kurze Grzędy PLH220014 z dnia 28 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r., poz. 1842 z późn. zm.), dla obszaru Natura 2000 Piotrowo PLH220091 z dnia 26 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r., poz. 2138 z późn. zm.), dla obszaru Natura 2000 Staniszewskie Błoto PLH220027 z dnia 26 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r., poz. 2140), dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego PLH220095 z dnia ……,dla obszaru Natura 2000 Lasy Mirachowskie PLB220008 z dnia 6 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r., poz. 1940 z późn. zm.)

Partycypacja społeczna w procedurze sporządzania projektu Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego

Sporządzający projekt planu ochrony, o którym mowa w ust. 1, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.(art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody).

Uspołecznienie procedury sporządzania projektu Planu ochrony dla KPK:

1. Podanie do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do sporządzania Planu i możliwości składania uwag i wniosków (ogłoszenie w Dzienniku Bałtyckim, pisma do wszystkich zainteresowanych, informacja na stronie internetowej PZPK).
2. Przygotowanie i wydanie broszury informacyjnej.
3. Utworzenie dedykowanej zakładki na stronie PZPK poświęconej planom ochrony: https://pomorskieparki.pl/planyochrony/ oraz adresu e-mail: kpk.planochrony@pomorskieparki.pl
4. Organizacja trzech warsztatów dla interesariuszy (1 - na etapie wstępnym, 2 - po zakończeniu diagnozy stanu, 3 – przedstawienie propozycji ustaleń Planu).
5. Robocze konsultacje dokumentacji Planu ochrony (w trakcie realizacji)
6. Spotkania konsultacyjne (robocze) m.in. z samorządami, Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, Administracją Lasów Państwowych i innymi zainteresowanymi instytucjami i osobami (w trakcie realizacji)
7. Podanie do publicznej wiadomości informacji o sporządzeniu projektu Planu ochrony i możliwości składania uwag i wniosków (analogicznie jak w pkt. 1) (planowane na koniec maja 2022)

Składanie uwag i wniosków

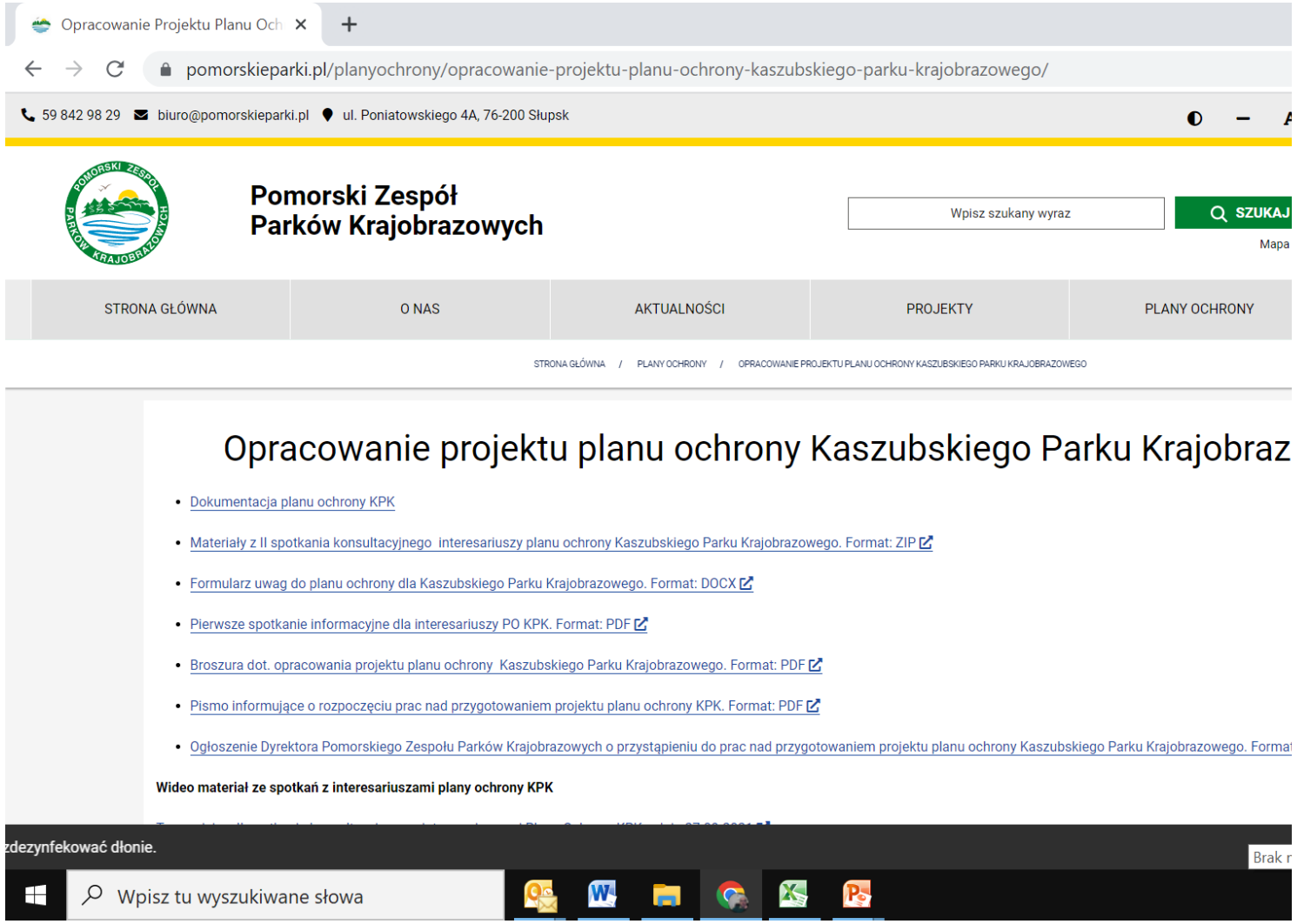

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Rzeczpospolita Polska | URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Zgłaszający UWAGĘ / WNIOSEK:

Instytucja	
Osoba reprezentująca lub osoba prywatna	
Adres kontaktowy	
Mail kontaktowy	

UWAGA / WNIOSEK [1]

do Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego

- Uwagi robocze do dokumentacji Planu ochrony (operatów szczegółowych) **– do końca maja 2022 r.**
- Uwagi formalne do wyłożonego projektu Planu ochrony **- do końca czerwca 2022 r.**

.....

Data, podpis osoby zgłaszającej

[1] W przypadku zgłaszania uwagi lub wniosku do konkretnych zapisów projektu Planu ochrony, w tym do dokumentacji Planu, proszę podać szczegółowe dane umożliwiające ich zaadresowanie (tytuł opracowania, strona, tytuł mapy itp.). O ile to uzasadnione i możliwe zaproponować korektę zapisu. W przypadku zgłaszania uwagi lub wniosku odnoszącego się do konkretnej lokalizacji proszę podać szczegółowe dane (np. miejscowość, nr działki, oddział leśny, itp.)

Główne uwarunkowania ochrony KPK

Uwarunkowania formalne:

1. Powszechnie obowiązujące akty prawne (ustawy i akty wykonawcze)
2. Przepisy prawne dotyczące KPK oraz innych obiektów chronionych (ochrona przyrody i ochrona zabytków) i obiektów o szczególnym charakterze
3. Obowiązujące dokumenty planistyczne gmin (SUiKZP, mpzp) i województwa pomorskiego
4. Obowiązujące plany ochrony, plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000, plany urządzenia lasu
5. Inne dokumenty o charakterze strategicznym

Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

Uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe, w tym wynikające z waloryzacji przestrzeni i analizy powiązań przestrzennych

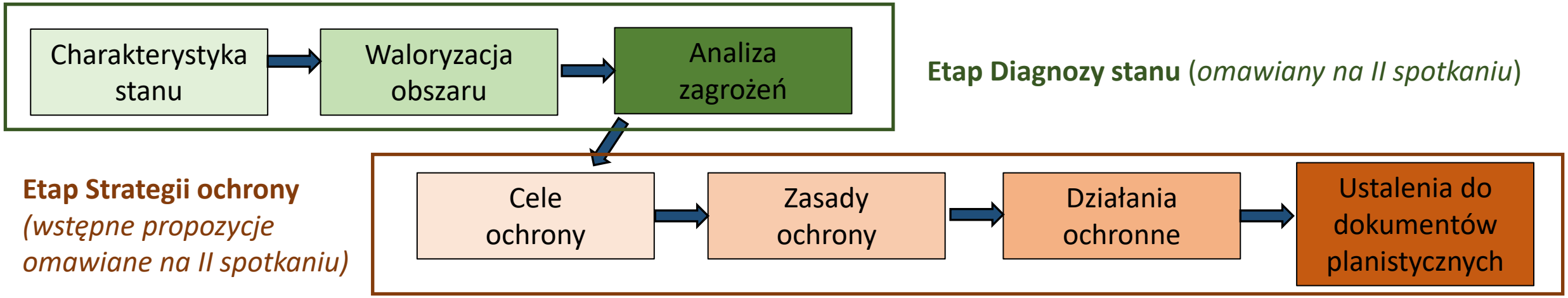

Implementacja zapisów Planu ochrony

Z wyłączeniem wykazu obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym (który staje się aktem prawa miejscowego z chwilą uchwalenia Planu**, zapisy Planu ochrony stają się prawem miejscowym dopiero z chwilą ich uwzględnienia w dokumentach planistycznych** (mpzp) **lub innych aktach prawnych**, np. powołujących nowe formy ochrony przyrody (rezerwaty – RDOŚ, inne – Rady Gminy) lub ochrony zabytków (rejestr zabytków – WKZ, ewidencja zabytków – wójt/burmistrz).

Na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, znajdującym się w granicach parku krajobrazowego, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami planu ochrony parku krajobrazowego, **uwzględnionymi w planie urządzenia lasu**.

Zgodnie z kompetencjami organ stanowiący, aktem prawnym (w tym przypadku uchwałą w sprawie planu ochrony) może określić (narzucić) działania wyłącznie podległym sobie jednostkom. W pozostałych przypadkach **zapisy mogą mieć wyłącznie charakter wskazań czy zasad,** którymi inne podmioty czy osoby **powinny** się kierować.

Szczególna sytuacja dotyczy ujętych w Planie ochrony ustaleń do dokumentów planistycznych (art. 20 ust. 4 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie powinien uzgodnić tych dokumentów, jeżeli nie uwzględniają ustaleń planistycznych ujętych w Planie ochrony.

Podstawa prawna sporządzania Planu ochrony (przypomnienie)

Delegacja ustawy o ochronie przyrody (art. 20 ust. 4) określająca zawartość plan ochrony dla parku krajobrazowego:

1) cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji;

2) identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;

3) wskazanie obszarów realizacji działań ochronnych;

4) określenie zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu;

5) wskazanie obszarów udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów;

6) ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw ~~oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej~~, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych;

~~7) określenie granic stref ochrony krajobrazów stanowiących w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, **wyznaczonych w obrębie krajobrazów priorytetowych, zidentyfikowanych w ramach audytu krajobrazowego**, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, istotnych dla zachowania walorów krajobrazowych parku krajobrazowego, wraz ze wskazaniem które z zakazów, wymienionych w art. 17 ust. 1a, obowiązują w danej strefie;~~

8) wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym. → Rozdziały dokumentu Planu ochrony

Prezentacja propozycji ustaleń projektu Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego

Cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji (Rozdział 1)

1. Kaszubski Park Krajobrazowy, zwany dalej Parkiem, jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe Kaszub Środkowych, w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

2. Do celów ochrony Parku należą m.in..:

w zakresie ochrony wartości przyrody nieożywionej i gleb:

- zachowanie zróżnicowania form rzeźby charakterystycznych dla krajobrazów młodoglacjalnych oraz procesów warunkujących ich istnienie,
- zachowanie struktury przestrzennej gleb, ze szczególnym uwzględnieniem gleb organicznych,
- zwiększenie odporności gleb na degradację oraz przeciwdziałanie czynnikom i procesom degradacji, w tym erozji i zanieczyszczeniu gleb,
- (…),

Łącznie wyznaczono 34 cele w zakresie ochrony wartości przyrody nieożywionej i gleb, przyrody ożywionej oraz wartości historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych nawiązujących do celów, o których mowa w uchwale z dnia 27 kwietnia 2011 r.

Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji celów ochrony przyrody Parku

Ogólne wymienienie uwarunkowań formalnych oraz społeczno-gospodarczych obowiązujących w Parku.

Odwołania do mapy uwarunkowań stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały

Rozdział 2

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 3.

1. Identyfikacja oraz określenie możliwych do zastosowania[4] sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych dla zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych Parku oraz ich skutków:

Lp.	Źródła zagrożenia	Skutki	Lokalizacja zagrożenia /oddziaływania	Ważniejsze cele, o których mowa w §1 ust. 2, na które oddziałuje	Istniejące/ potencjalne/ trudne do oszacowania [I/P/?]	Możliwe sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	2	3	4	5	6	7
1.	Spalanie śmieci lub niskiej jakości paliw, w tym zwłaszcza węgla (niska emisja z palenisk i kotłowni przydomowych oraz obiektów przemysłowych i usługowych	Zła jakość powietrza (ponadnormatywne stężenie benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu)	Obszary zabudowane w obrębie Parku, ze szczególnym uwzględnieniem terenów nieuzbrojonych w sieć gazową	pkt: 1a, m	I	Opracowanie i wdrożenie programów ograniczania „niskiej emisji", w tym stworzenie instrumentów finansowo-prawnych motywujących mieszkańców do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii (OZE), prowadzenie szkoleń i akcji edukacyjnych. Wymiana urządzeń grzewczych zasilanych paliwem nieodnawialnym na urządzenia o mniejszym stopniu negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii z instalacjami nieingerującymi w krajobraz. Skuteczne egzekwowanie zakazu spalania odpadów w kotłowniach przydomowych.

[4] W § 3 opisano możliwe do zastosowania sposoby eliminacji lub ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Obowiązujące w tym zakresie ustalenia Planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego zawarte są w § 4 - 18

Obszary realizacji działań ochronnych – (Rozdział 3 + mapa działań ochronnych i rekon

Na potrzeby precyzyjnego zaadresowania zapisów Planu ochrony doko
(działań ochronnych) i rekomendacji Planu ochrony

B	Ustalenia Planu ochrony
BK	Kontynuacja istniejącego sposobu użytkowania terenu
BM	Modyfikacja lub rozwój istniejącego sposobu użytkowa
BO	Modyfikacja istniejącego sposobu użytkowania otuliny ochrony jego zasobów i walorów przyrodniczych, kultu
BW	Obszary wyłączone z ustaleń Planu ochrony ze względu odrębnych (rezerwaty przyrody)
C	**Rekomendacje Planu ochrony**

Rozdział 3

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 4.

1. W obrębie Parku wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych, zwane dalej strefami ustaleń Planu ochrony (B), do których odnoszą się wybrane zapisy określone w § 5 - § 18:

1) BK Kontynuacja istniejącego sposobu użytkowania terenu Parku lub ochrony jego zasobów:
   a) BK_I Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych terenów otwartych:
      i) BK_I_1 Utrzymanie ekstensywnego użytkowania rolniczego łąk i pastwisk oraz otwartego charakteru innych siedlisk półnaturalnych,
      ii) BK_I_2 Utrzymanie krajobrazu rolniczego pozostałych terenów, w tym pól i upraw trwałych,
      iii) BK_I_3 Utrzymanie ekosystemów torfowiskowych,
   b) BK_II Zachowanie krajobrazu leśnego i terenów zarastających (sukcesyjnych):
      i) BK_II_1 Utrzymanie aktualnego sposobu użytkowania ekosystemów leśnych,
      ii) BK_II_2 Utrzymanie terenów zarastających lub zalesionych,
   c) BK_III Zachowanie śródlądowych wód powierzchniowych i obszarów podmokłych:
      i) BK_III_1 Utrzymanie cieków, zbiorników wodnych i nisz źródliskowych,
      ii) BK_III_2 Utrzymanie siedlisk przyrodniczych zależnych od wód,
   d) BK_IV Zachowanie tradycyjnych elementów kultury materialnej:
      i) BK_IV_1 Utrzymanie tradycyjnego kulturowego układu przestrzennego jednostek osadniczych,
      ii) BK_IV_2 Utrzymanie zabytkowych i innych cennych obiektów architektury i budownictwa oraz stanowisk archeologicznych,
   e) BK_V Zachowanie innych cennych elementów krajobrazu,
2) BM Modyfikacja istniejącego sposobu użytkowania Parku:
   a) BM_I Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony naturalnych i półnaturalnych ekosystemów nieleśnych: przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk lub otwartego charakteru innych siedlisk półnaturalnych,
   b) BM_II Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony ekosystemów leśnych – wyłączenie drzewostanów z działań gospodarczych (wyznaczenie drzewostanów referencyjnych) lub stref ochronnych dla gatunków strefowych,
   c) BM_III Modyfikacja sposobów gospodarowania wodami powierzchniowymi i obszarami podmokłymi:
      i) BM_III_1 Modyfikacja gospodarki rybackiej,
      ii) BM_III_2 Modyfikacja systemu melioracyjnego,
   d) BM_IV Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych:
      i) BM_IV_1 Rewaloryzacja wartości materialnych dziedzictwa historycznego,
      ii) BM_IV_2 Rewaloryzacja walorów wizualnych krajobrazu,
   e) BM_V Inne aktywne działania ochronne:
      i) BM_V_1 Spowolnienie sukcesji poprzez wycinkę nalotu drzew i krzewów,
      ii) BM_V_2 Likwidacja barier antropogenicznych utrudniających migrację organizmów wodnych,
      iii) BM_V_3 Zapewnienie trwałości zimowisk nietoperzy,

Strefowanie obszaru Parku

Podział strefy BK (*kontynuacja*):

BK	Kontynuacja istniejącego sposobu użytkowania terenu Parku lub ochrony jego zasobów
BK_I	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych terenów otwartych
BK_II	Zachowanie krajobrazu leśnego i terenów sukcesyjnych (zarastających)
BK_IIII	Zachowanie śródlądowych wód powierzchniowych i obszarów podmokłych
BK_IV	Zachowanie tradycyjnych elementów kultury materialnej
BK_V	Zachowanie innych cennych elementów krajobrazu

Strefowanie obszaru Parku

Podział strefy BM *(modyfikacja)*:

BM	Modyfikacja lub rozwój istniejącego sposobu użytkowania Parku
BM_I	Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony naturalnych i półnaturalnych ekosystemów nieleśnych: przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk lub otwartego charakteru innych siedlisk półnaturalnych
BM_II	Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony ekosystemów leśnych: wyłączenie drzewostanów z działań gospodarczych (wyznaczenie drzewostanów referencyjnych) lub stref ochronnych dla gatunków strefowych
BM_III	Modyfikacja sposobów gospodarowania wodami powierzchniowymi i obszarami podmokłymi
BM_IV	Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych
BM_V	Inne aktywne działania ochronne
BM_VI	Modyfikacja lub rozwój zainwestowania (obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania)
BM_VII	Ograniczenie przekształceń
BM_VIII	Dostosowanie infrastruktury turystycznej do istniejącej i potencjalnej presji na zasoby Parku

Strefowanie obszaru Parku

Podział strefy C *(rekomendacje):*

C	REKOMENDACJE PLANU OCHRONY
C_I	Strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych do uwzględnienia w ramach audytów krajobrazowych
C_II	Obiekty lub obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej
C_III	Obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej
C_IV	Obszary zasługujące na włączenie do Parku
C_V	Obszary do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu (Rozdział 4)

- zakres prac w sferze prawnej związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu odnoszący się do obszarów i obiektów objętych rekomendacjami Planu ochrony (§ 5)
- zakres prac związanych z ochroną zasobów abiotycznych i gleb (§ 6)
- zakres prac związanych z ochroną zasobów i ekosystemów wodnych (§ 7)
- zakres prac związanych z ochroną lądowych ekosystemów nieleśnych (§ 8)
- zakres prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych (§ 9)
- zakres prac związanych z realizacją celów ochrony Parku w zakresie ochrony gatunków grzybów, roślin i zwierząt dziko występujących oraz ich siedlisk (§ 10)
- zakres prac związanych z ochroną wartości krajobrazowych, w tym krajobrazu kulturowego oraz ochroną obiektów dziedzictwa kulturowego (§ 11)
- zakres prac związanych z realizacją celów ochrony Parku, odnoszących się do obszarów zainwestowanych, w tym zabudowanych Parku, w zakresie ich obsługi infrastrukturą techniczną i systemami transportu (§ 12)

Sposób realizacji prac o których mowa w § 6 –12

§ 13.

Realizacja zakresu prac, o których mowa w zaleceniach zapisanych w § 6 –12, a niezbędnych do osiągniecia celów ochrony wyszczególnionych w § 1, odbywa się poprzez:

1) realizację zadań ustawowych służb Parku;

2) realizację zadań ustawowych organów mających wpływ na użytkowanie terenu Parku poprzez wydawane decyzje czy też akty prawa miejscowego oraz poprzez nadzór nad przestrzeganiem obowiązującego prawa, w tym m.in.: samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich, wojewody pomorskiego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Administracji Lasów Państwowych, Wojewódzkiego i Powiatowych Inspektoratów Nadzoru Budowlanego, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Policji, Państwowej Straży Łowieckie, Państwowej Straży Rybackiej, Inspekcji Ochrony Środowiska lub ich następców prawnych;

3) realizację działań podmiotów sprawujących nadzór lub zarządzających gruntami w Parku oraz właścicieli gruntów, które nie powinny zakłócać realizacji celów ochrony Parku;

4) współpracę ww. podmiotów i organów, w zakresie realizacji planów, projektów oraz innych działań, mogących oddziaływać na cele ochrony Parku, o których mowa w § 1.

Szczegółowe propozycje zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

OCHRONA ZASOBÓW ABIOTYCZNYCH I GLEB

Zespół autorski:

- dr Maciej Lenartowicz
- dr Jarosław Suchożebrski

Ochrona zasobów abiotycznych i gleb:

Zagrożenia

- Specyficzne (autonomiczne) położenie obszaru KPK i jego otuliny wymaga szczególnie uważnego podejścia do kwestii zagrożeń zasobów abiotycznych i gleb;
- KPK i jego otulina obejmują górne fragmenty zlewni łącznie 7 rzek i dlatego wszelkie zagrożenia zasobów abiotycznych wpływają na zagrożenie tych zasobów w środkowych i dolnych częściach tych zlewni położonych daleko poza granicami KPK;
- Istotne w tym kontekście są także zagrożenia wynikające np. ze zmian klimatu (wymagające adaptacji).

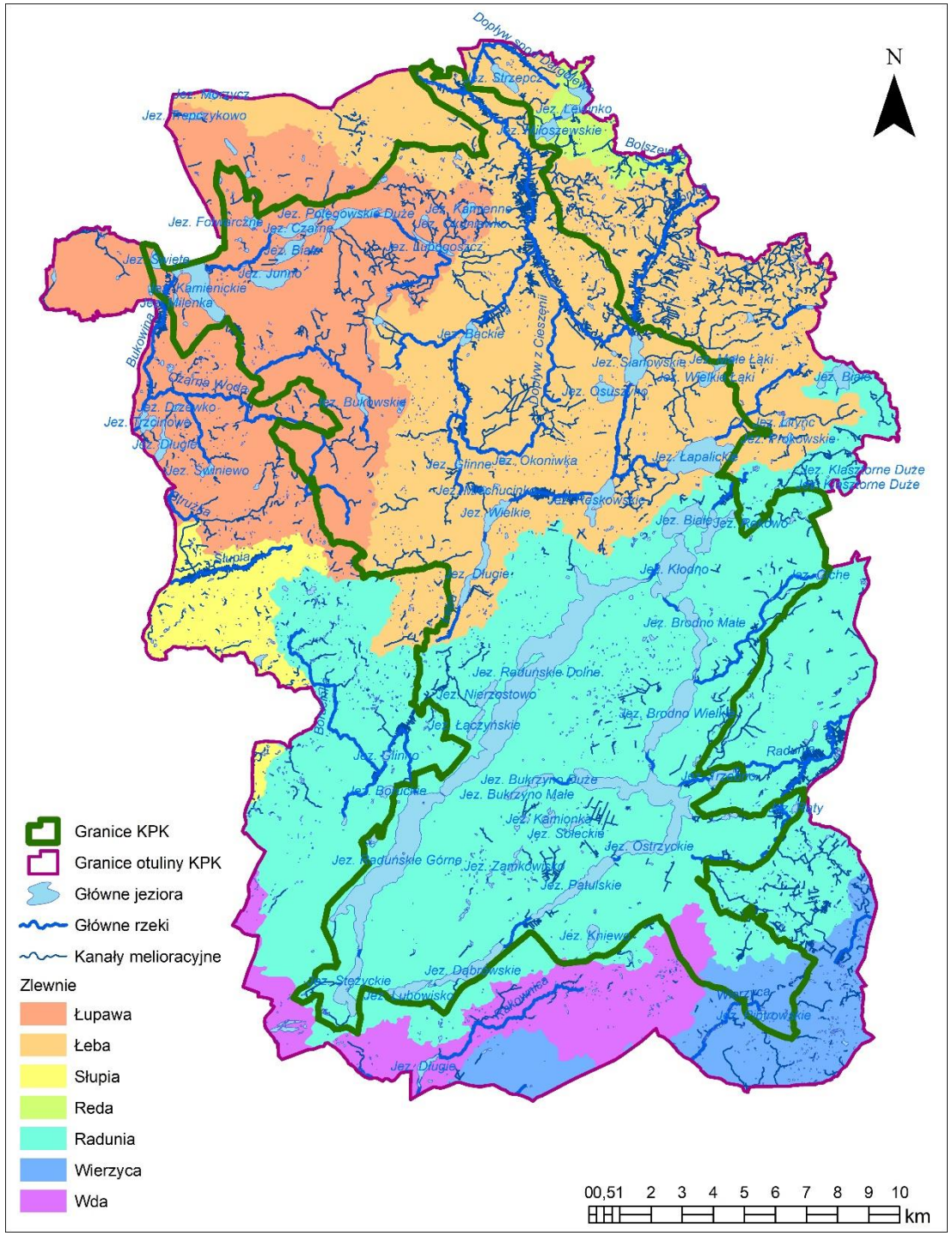

Najważniejsze zagrożenia zasobów abiotycznych i gleb*

Charakterystyka i źródła zagrożenia	Miejsce występowania
Niskie emisje z kotłowni przydomowych powodujące ponadnormatywne stężenie benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu oraz emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych przy szlakach drogowych i kolejowych przechodzących przez teren KPK	Obszary zabudowane i okolice szlaków komunikacyjnych (drogi i linie kolejowe) w obrębie Parku
Zagrożenie jakości wód podziemnych i powierzchniowych	Cały obszar Parku
Zły stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	Wszystkie JCW w granicach Parku
Zagrożenie hałasem komunikacyjnym	Drogi przechodzące przez obszar Parku
Zagrożenie naturalnych form ukształtowania terenu przez intensywną zabudowę.	Obszary osadnicze w granicach Parku
Przekształcanie gleb w wyniku silnej presji inwestycyjnej na obszarze KPK i w jego otulinie, a także rozwoju infrastruktury oraz wzrostu natężenia ruchu kołowego.	Drogi przechodzące przez obszar Parku i obszary osadnicze w granicach Parku

*** Do powyższych należy dodać pogłębiający się niekorzystny rozkład przestrzenny i czasowy zasilania opadowego, który wynika z postępujących zmian klimatycznych i dotyczy całego obszaru KPK.**

Szczegółowe cele ochrony przyjęte w Operacie ochrony zasobów abiotycznych i gleb

- Przeciwdziałanie **zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego** w wyniku niskiej emisji z kotłowni i palenisk przydomowych oraz emisji komunikacyjnej;
- **Powstrzymanie odwadniania** i zwiększenie zasobności wodnej terenu oraz utrzymanie **naturalnej struktury hydrograficznej** i różnorodności biologicznej ekosystemów wodnych poprzez optymalizację zasad gospodarczego wykorzystania wód powierzchniowych i podziemnych;
- Zachowanie naturalnego i quasi-naturalnego **przebiegu koryt rzecznych** warunkującego prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów dolinnych;
- Zachowanie istniejących **obszarów wodno-błotnych**: mokradeł, zbiorników wodnych oraz wypływów wód podziemnych;
- Poprawa **stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych**;
- Przeciwdziałanie **nadmiernemu hałasowi** w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych przechodzących przez obszar Parku i jego otuliny;
- Ograniczenie wzrostu **natężenia ruchu kołowego** na obszarze Parku.
- Ochrona naturalnych form **ukształtowania terenu**, zagrożonych przekształceniem w wyniku intensywnej zabudowy;
- Utrzymanie, na wybranych terenach, dynamiki naturalnych **procesów geomorfologicznych**;
- Ograniczenie **zanieczyszczenia i przekształcania gleb** w wyniku silnej presji inwestycyjnej na obszarze Parku i w jego otulinie.

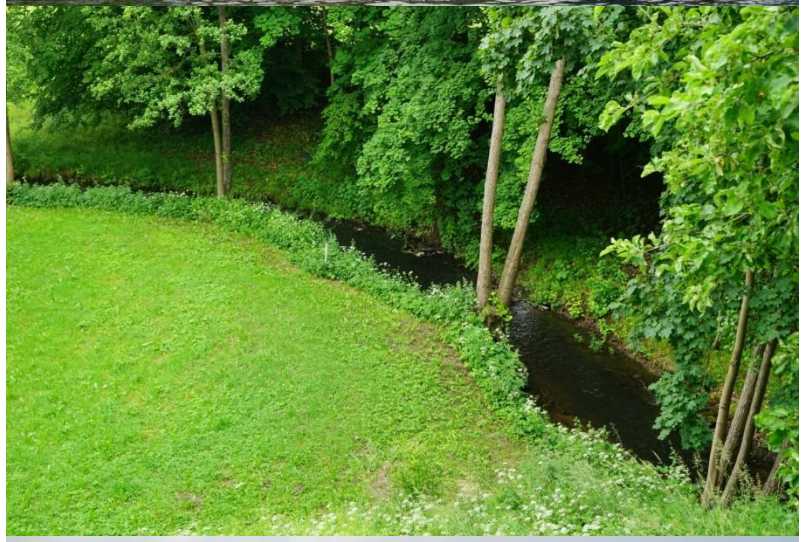

Proponowane działania ochronne

W zakresie ograniczenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w wyniku niskiej emisji oraz emisji komunikacyjnej:

- opracowywanie i wdrażanie programów ograniczających „niską emisję”,
- działania na rzecz zmiany urządzeń grzewczych na niskoemisyjne,
- egzekwowanie zakazów spalania odpadów w gospodarstwach domowych oraz wypalania traw, odłogów, miedz, itp.,
- opracowywanie i wdrażanie w ramach działalności samorządów lokalnych instrumentów finansowych i prawnych zachęcających mieszkańców do korzystania z odnawialnych źródeł energii (OZE),
- prowadzenie akcji edukacyjnych, szkoleń i warsztatów z zakresu zadań ochrony środowiska w gospodarstwach domowych;

W zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom komunikacyjnym i nadmiernemu hałasowi w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych:

- poprawę nawierzchni dróg,
- promocję i rozwój komunikacji zbiorowej,
- promocję i rozwój infrastruktury i komunikacji rowerowej,
- stosowanie wzdłuż szlaków komunikacyjnych pasów zieleni pochłaniających hałas;

Proponowane działania ochronne (kont.)

W zakresie ograniczenia zanieczyszczenia gleb oraz ich fizycznej degradacji w tym erozji:

- egzekwowanie zakazu pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu,
- ochrona gleb o wysokiej bonitacji (klasy bonitacyjne II – IVb) przed ich przeznaczeniem pod zabudowę,
- stosowanie pasów chłonnych i/lub prowadzenie uprawy bezorkowej na stokach,
- wprowadzanie odpowiedniego płodozmianu i poprawnej struktury użytkowania ziemi oraz stosowanie międzyplonu ścierniskowego i mulczowania,
- tworzenie i utrzymywanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych;
- utworzenie skutecznego systemu odwadniania ciągów komunikacyjnych w celu ograniczenia dostawy do gleb zanieczyszczeń komunikacyjnych, z uwzględnieniem zachowania warunków dla migracji fauny,
- tworzenie i właściwe utrzymywanie pasów roślinności niskiej i wysokiej o charakterze stref ochronnych wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu,
- właściwe magazynowanie i stosowanie środków chemicznych w rolnictwie,
- stworzenie warunków do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, wraz z rozwojem efektywnego systemu gospodarki odpadami,
- likwidacja dzikich wysypisk odpadów,
- działania informacyjne i edukacyjne na rzecz właściwej gospodarki odpadami komunalnymi i rolnymi;

Proponowane działania ochronne (kont.)

W zakresie ochrony naturalnych i seminaturalnych form ukształtowania terenu:

- egzekwowanie zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- zachowanie naturalnych form rzeźby den dolin rzecznych i mis jeziornych,
- wprowadzenie nieprzekraczalnej linii zabudowy odsuniętej od górnej krawędzi stromych skarp, uwzględniającej lokalne uwarunkowania (nachylenie i wysokość skarpy, pokrycie terenu),

W zakresie ograniczenia presji turystycznej na obszary cenne z punktu widzenia przyrody nieożywionej oraz wrażliwe na degradację:

- monitoring oddziaływań, a w przypadku intensyfikacji zagrożeń podjęcie działań ograniczających dostęp i kanalizujących ruch, w tym np. odpowiednie wyznaczenie szlaków i ścieżek dydaktycznych, nasadzenia roślinności krzewiastej rodzimych gatunków o gęstym i kolczystym pokroju, budowa drewnianych ogrodzeń, ustawianie tablic informacyjnych.

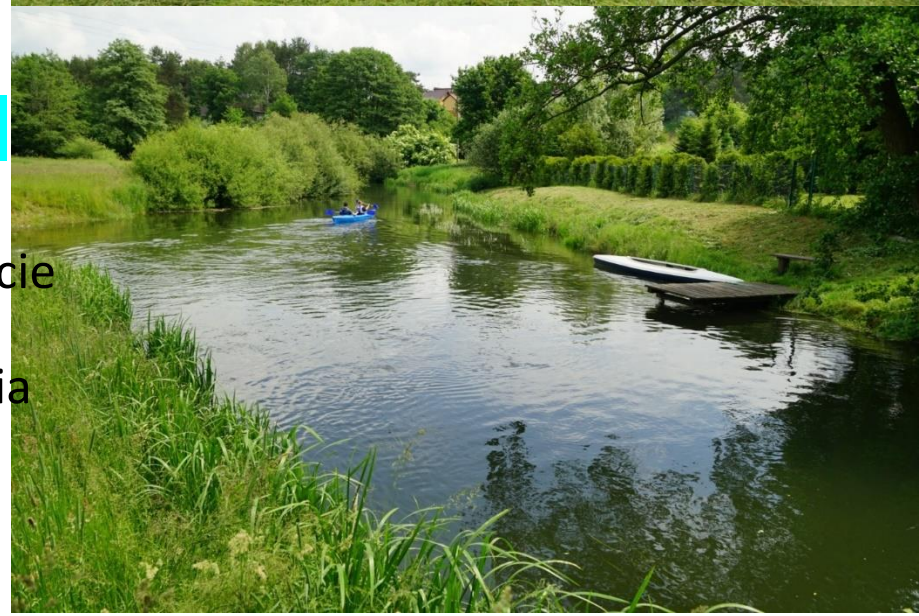

Proponowane działania ochronne (kont.)

W zakresie powstrzymania odwadniania i zwiększenia zasobów wodnych oraz utrzymania naturalnej struktury hydrograficznej i różnorodności biologicznej ekosystemów wodnych:

- egzekwowanie zakazu modyfikacji sieci hydrograficznej, jeżeli nie służy to ochronie przyrody, zrównoważonemu wykorzystaniu użytków rolnych i kompleksów leśnych lub ochronie przed powodzią i suszą lub wynika z przepisów odrębnych, w tym:

  - regulacji koryt rzek I-III rzędu,

  - konserwacji rowów melioracyjnych na obszarach torfowisk oraz łąk wilgotnych, o ile nie wymaga tego prowadzona gospodarka łąkowa (BM_III_2),

  - podejmowania działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy oraz odbudowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na obszarach torfowisk, szuwarów, podmokłych łąk i pastwisk, z wyjątkiem przypadków uregulowanych przepisami odrębnymi,

  - pogłębiania, przekopywania i modyfikacji brzegów koryt rzek, poza działaniami na rzecz ochrony przeciwpowodziowej,

  - osuszania, zaśmiecania, zasypywania lub przekształcania śródleśnych i śródpolnych oczek wodnych oraz innych małych zbiorników wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej i leśnej,

  - podejmowania innych działań skutkujących osuszaniem obszarów źródliskowych oraz mokradeł i podmokłości w dnach dolin,

- w przypadku obserwowanego długofalowego przesuszenia zmeliorowanych siedlisk przyrodniczych zależnych od wód, a zwłaszcza chronionych, spowolnienie odpływu wód poprzez budowę zatamowań i przegród piętrzących (BM_III_2),
- przywrócenie wartości przyrodniczych naturalnym i antropogenicznym zbiornikom wodnym, poprzez usunięcie odpadów i eliminację źródeł zanieczyszczeń,
- ograniczenie nadmiernej eksploatacji wód powierzchniowych i podziemnych prowadzącej do zmiany stosunków wodnych negatywnie oddziaływujących na zasoby biotyczne,
- odtwarzanie i budowę małych zbiorników wodnych gromadzących wody opadowe i roztopowe na wierzchowinach oraz w dnach suchych dolin;

Proponowane działania ochronne (dok.)

W zakresie poprawy stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCW) i osiągnięcia planowanego stanu jakości wód płynących:

- prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczenia wód, w tym:

  - inwentaryzacji i likwidacji punktowych zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu oraz kontroli szczelności szamb,

  - dbałości o zachowanie norm sanitarnych i ochrony środowiska w obrębie zagród gospodarskich, m.in. odpowiednie przechowywanie obornika i gnojowicy oraz nawozów sztucznych,

  - uzależnienia rozwoju zabudowy mieszkalnej na obszarze Parku od uzbrojenia terenu w sieć kanalizacyjną,

  - ograniczenia odpływu biogenów z terenów użytkowanych rolniczo, w tym niewylewanie gnojowicy oraz zrezygnowanie z nawożenia w pasie do 100 metrów od źródeł i ujęć wody, a także od brzegów cieków i zbiorników wodnych,

  - pozostawienie lub tworzenie wzdłuż cieków i zbiorników wodnych pasa zadrzewień i zakrzewień, tworzących naturalną strefę buforową, z wyjątkiem stanowisk cennych siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków związanych z terenami otwartymi,

- wdrożenie zapisów aktualizowanego Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza, w tym

  - kontroli sposobu użytkowania wód przez użytkowników,

  - przeglądu wydanych pozwoleń wodno-prawnych,

  - wprowadzenia lokalnego monitoringu jakości wód w obrębie wszystkich JCW,

  - uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej.

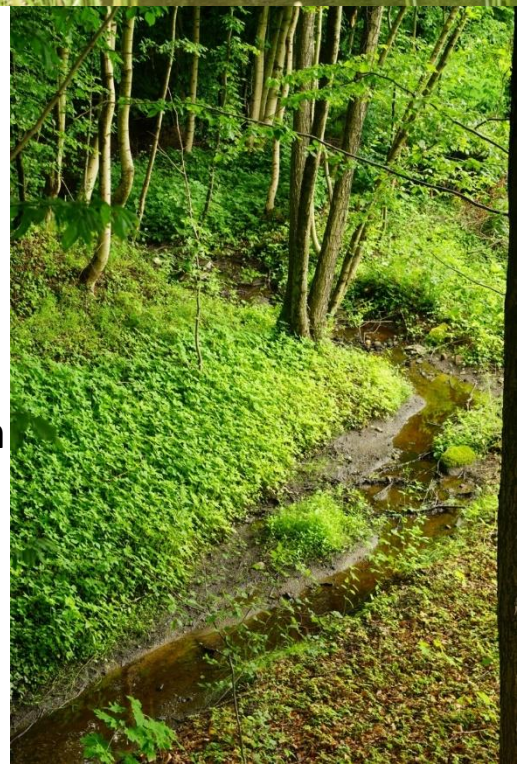

Propozycje terenów do objęcia dodatkowa ochroną

- C_II.01
- Rozszerzenie istniejącego rezerwatu przyrody "Jezioro Turzycowe”,
- Lasy Nadleśnictwa Kartuzy na wschód od rezerwatu przyrody „Jezioro Turzycowe”,
- Obszar o znacznych walorach przyrodniczych z kompleksem torfowisk, rzadkimi roślinami torfowiskowymi oraz borami i brzezinami bagiennymi. Obszar bardzo ważny z punktu widzenia ochrony zasobów wodnych w strefie wododziałowej zlewni Łupawy i Łeby.

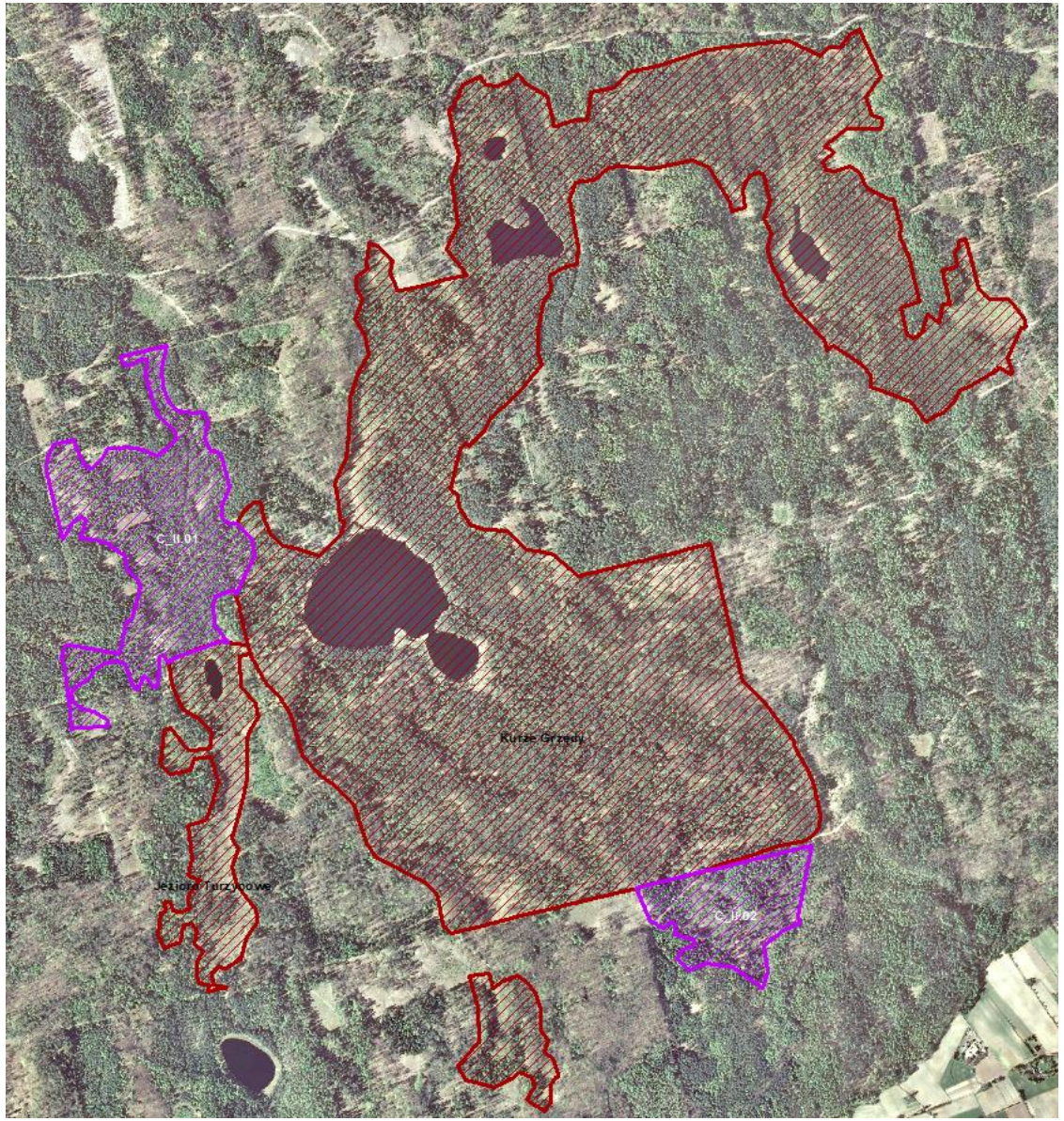

- C_II.02
- Rozszerzenie istniejącego rezerwatu przyrody „Kurze Grzędy”,
- Lasy Nadleśnictwa Kartuzy na południe od rezerwatu przyrody „Kurze Grzędy”,
- Obszar o urozmaiconej rzeźbie polodowcowej, położony w strefie krawędziowej Pojezierza Kaszubskiego. Obszar cenny ze względu na ochronę zasobów wodnych (obszar źródłowy wielu cieków), a także kompleksu torfowisk oraz lasów i borów bagiennych. W strefie wododziałowej zlewni Łeby i Łupawy.

Propozycje terenów do objęcia dodatkowa ochroną

- C_II.20
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Źródła Czarnej Wody”
- Obszar źródliskowy i górna część zlewni Czarnej Wody, w tym lasy Nadleśnictwa Kartuzy,
- Strefa źródliskowa Czarnej Wody i jej dopływów. Obszar cenny ze względu na ochronę zasobów wodnych oraz kompleksu małych torfowisk, w tym torfowisk źródliskowych. W pobliżu strefy wododziałowej w zlewni Łupawy.

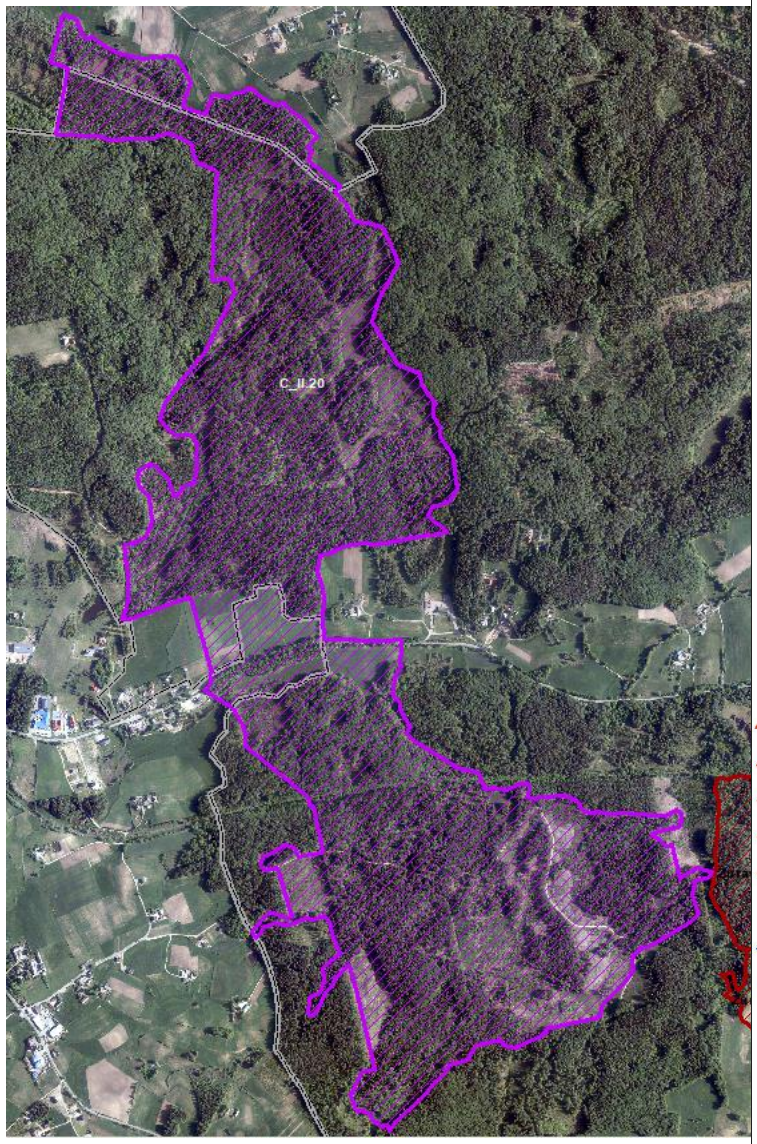

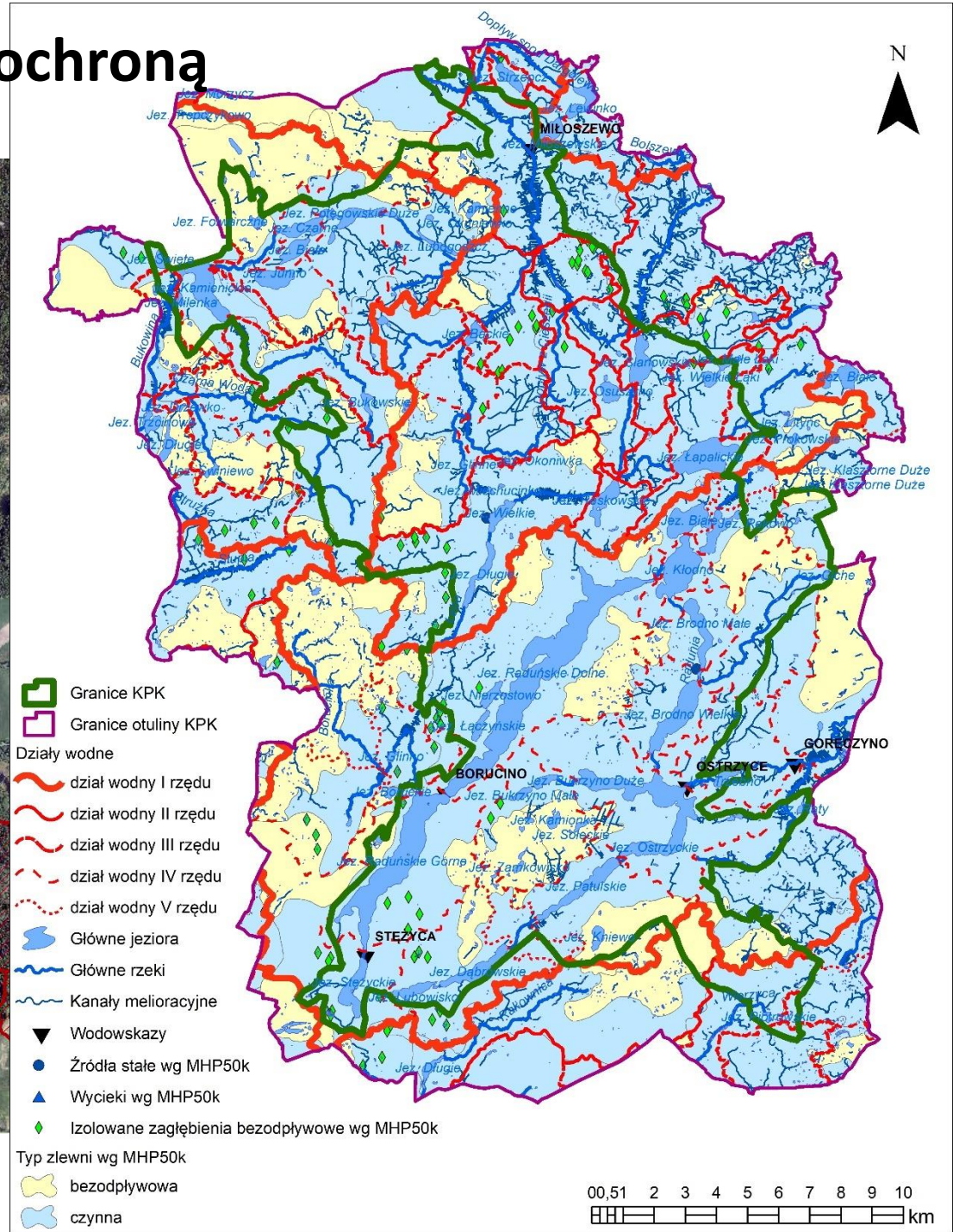

OCHRONA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH, SZATY ROŚLINNEJ I GRZYBÓW

Zespół autorski:

- dr Magdalena Lazarus, dr Katarzyna Bociąg – siedliska przyrodnicze, fitosocjologia, rośliny naczyniowe
- prof. dr hab. Martin Kukwa – porosty
- mgr inż. Marcin Wilga, mgr inż. Mirosław Wantoch-Rekowski – grzyby wielkoowocnikowe
- dr Katarzyna Bociąg – koordynacja

Zagrożenia dla analizowanych komponentów

1. **Nadmierna dostawa do ekosystemów wodnych i torfowiskowych** (jeziora, cieki, torfowiska) substancji mineralnych i organicznych z terenów zainwestowanych, rolniczych oraz leśnych.
2. **Zmiany stosunków wodnych**, w tym odwadnianie terenów bagiennych.
3. **Gospodarka rybacka** niedostosowana do specyfiki siedlisk wodnych.
4. Nieumiejętne **nurkowanie** powodujące naruszanie roślinności podwodnej i osadów dennych
5. **Niszczenie strefy brzegowej jezior** poprzez tworzenie plaż, pomostów, marin, dojść do wody – fragmentacja, usuwanie roślinności szuwarowej, wysypywanie piasku.
6. **Gospodarka leśna** niedostosowana do specyfiki szaty roślinnej/siedlisk przyrodniczych. Intensyfikacja pozyskania drewna, nasadzenia drzew niezgodnych z siedliskiem. Wycinanie lasu - płatów nieujętych w ewidencji gruntów jako lasy
7. Niewłaściwe użytkowanie lub brak użytkowania **łąk i pastwisk**. Porzucanie tradycyjnych metod użytkowania terenów rolniczych
8. **Zabudowa** rekreacyjna, turystyczna i mieszkaniowa.
9. Presja ze strony **turystyki i rekreacji**: wydeptywanie, zaśmiecanie, zanieczyszczanie
10. Pozbywanie się **odpadów** z gospodarstw domowych, obiektów rekreacyjnych.
11. Rozbudowa i przebudowa **szlaków komunikacyjnych**, tworzenie dróg dojazdowych do posesji
12. Rozprzestrzenianie się **inwazyjnych gatunków** roślin
13. Usuwanie **drzew przydrożnych** oraz zadrzewień śródpolnych i nadwodnych, w tym celowe niszczenie alei przydrożnych.

Szczegółowe cele ochrony przyjęte w Operacie ochrony szaty roślinnej i grzybów

- Zachowanie ekosystemów charakterystycznych dla niżowych obszarów pojeziernych i zachowanie różnorodności związanych z nimi **chronionych siedlisk przyrodniczych** zidentyfikowanych w granicach Parku, a tam gdzie jest to możliwe, poprawa stanu ich ochrony.
- Zachowanie różnorodności ekosystemów nieleśnych typowych dla rolniczego charakteru obszaru Parku.
- Przywracanie wartości florystycznych i fitocenotycznych zniekształconym ekosystemom **wodnym i mokradłowym**.
- Zachowanie różnorodności **zbiorowisk leśnych regionu**; utrzymanie spójności przestrzennej ekosystemów leśnych i ich renaturalizacja.
- Zachowanie i wzmacnianie pełnej **różnorodności gatunków** roślin i grzybów na ich naturalnych stanowiskach oraz w typowych dla nich fitocenozach, także w trakcie gospodarczego użytkowania ekosystemów.
- Odstąpienie od wprowadzania, kontrola oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się populacji gatunków **obcego geograficznie pochodzenia**, w tym roślin uznanych za inwazyjne.
- Zachowanie **drzew i zadrzewień przydrożnych**, nadwodnych, śródpolnych i innych, szczególnie w przypadku, gdy są one siedliskami rzadkich i zagrożonych gatunków porostów.

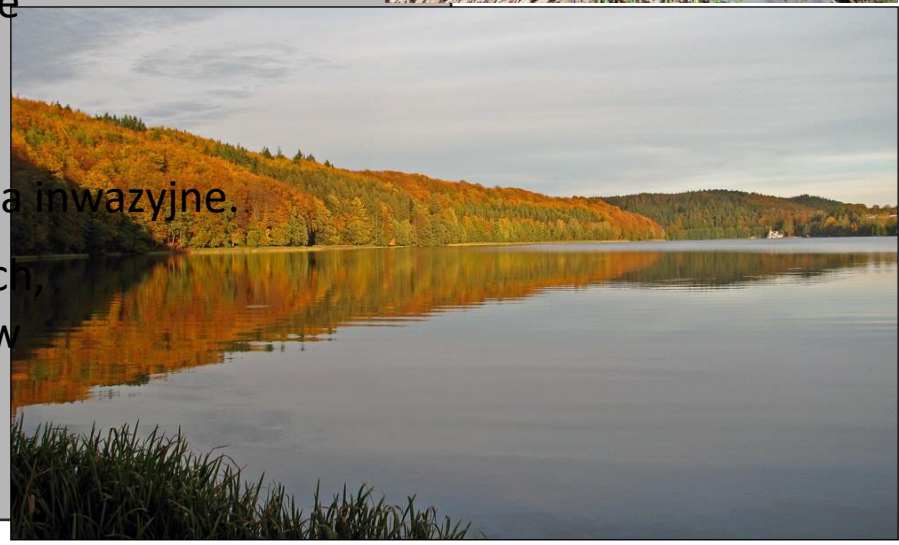

Proponowane działania ochronne

Ekosystemy wodne i torfowiskowe:

a) nielokalizowanie nowych obiektów budowlanych (za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej) w strefie brzegowej najcenniejszych jezior; nieprzybliżanie linii zabudowy do linii brzegowej jezior,

b) nielokalizowanie nowych zorganizowanych kąpielisk, miejsc przeznaczonych do kąpieli, pomostów oraz innych obiektów i urządzeń służących rekreacji i wypoczynkowi w strefie brzegowej najcenniejszych jezior , w terenach nieprzeznaczonych dotychczas na ten cel (BM VIII_8),

c) zaleca się wyłączyć z użytkowania wędkarskiego i rybackiego, a także maksymalnie ograniczyć użytkowanie turystyczno-rekreacyjne jezior dystroficznych stanowiących siedlisko przyrodnicze Natura 2000,

d) zachowanie bądź przywracanie warunków wodnych właściwych dla ekosystemów wodnych i zależnych od wód, w tym niewykonywanie działań prowadzących do obniżania poziomu wody gruntowej,

e) umożliwienie naturalnych procesów kształtowania torfowisk poprzez pozostawienie ich bez użytkowania, niezalesianie otwartych obszarów podmokłych,

f) utrzymanie pasów trwałej roślinności o szerokości min. 25 m wokół brzegów jezior i torfowisk stanowiących siedliska przyrodnicze Natura 2000,

g) wyłączenie z zabudowy (za wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej) strefy o szerokości 50 m wokół torfowisk.

Inne ekosystemy nieleśne:

a) utrzymanie oraz przywrócenie powierzchni i struktury łąk i muraw, oraz kontynuowanie tradycyjnego, ekstensywnego sposobu ich użytkowania,

b) odstąpienie od zmiany trwałych użytków zielonych na grunty orne,

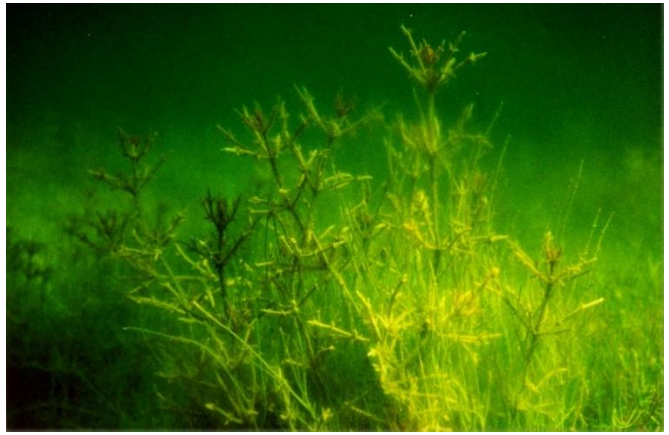

Proponowane działania ochronne

Ekosystemy leśne:

a) prowadzenie trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej,

b) utrzymanie aktualnego sposobu użytkowania ekosystemów leśnych (BK_II_1), z uwzględnieniem zapisów planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000,

c) zwiększanie lesistości, w zakresie niekolidującym z ochroną zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz funkcjami ekologicznymi Parku, poprzez planowe zalesienia oraz przekwalifikowanie geodezyjne drzewostanów sukcesyjnych o charakterze leśnym w las;

d) dążenie do uzyskania wysokiej naturalności lasów Parku poprzez utrzymanie zgodności docelowych typów drzewostanów z naturalną roślinnością potencjalną oraz właściwej struktury wiekowej zbiorowisk leśnych charakteryzującej się wysokim udziałem drzewostanów w starszych naturalnych fazach rozwoju;

e) stosowanie metod hodowli lasu służących zachowaniu i odtwarzaniu się siedlisk przyrodniczych poprzez preferowanie rębni przerębowej, unikanie wielkopowierzchniowych zrębów, realizację prac zrywkowych w sposób jak najmniej naruszających runo, pozostawianie martwego drewna, w tym grubowymiarowego, w ilości odpowiedniej dla właściwego stanu ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych, pozostawianie podczas cięć rębnych fragmentów starego drzewostanu (stanowiących co najmniej 5% wydzielenia) na kolejne pokolenie i do naturalnej śmierci i rozkładu, w celu umożliwienia starzenia się drzew i rozwoju ich cech biocenotycznych;

f) ochrona funkcji ekologicznych lasu w tym siedlisk przyrodniczych, stanowisk i siedlisk chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz oczek wodnych, mokradeł i form geomorfologicznych, a także korytarzy ekologicznych;

g) umożliwienie zachodzenia naturalnych procesów w ekosystemach leśnych, przez pozostawienie wybranych drzewostanów bez pozyskania drewna jako ostoje różnorodności biologicznej (powierzchnie referencyjne);

Proponowane działania ochronne

Ochrona gatunków grzybów i roślin:

a) zwalczanie gatunków inwazyjnych, w tym również inwazyjnych lokalnie, protegowanie gatunków rodzimych;

b) niewycinanie drzew i zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i nadwodnych, szczególnie w przypadku, gdy są one siedliskami rzadkich i zagrożonych gatunków porostów lub są związane bezpośrednio siedliskowo z cenną mykobiotą (decyzja na podstawie opinii specjalisty),

c) ochronę i zachowanie, z odtwarzaniem włącznie, zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, szczególnie w przypadku, gdy są one siedliskami rzadkich i zagrożonych gatunków porostów lub są związane bezpośrednio siedliskowo z cenną mykobiotą;

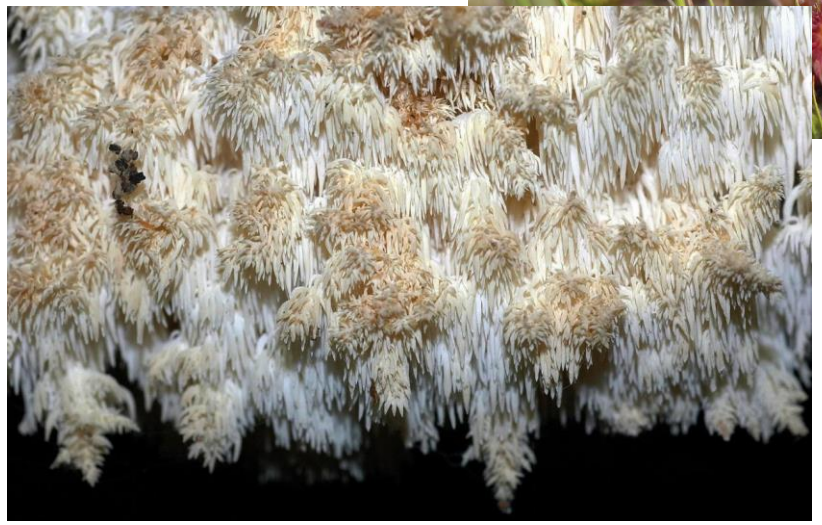

Propozycje dotyczące objęcia ochroną prawną najcenniejszych fragmentów KPK

Rez. „Torfowisko alkaliczne w Sikorzynie”

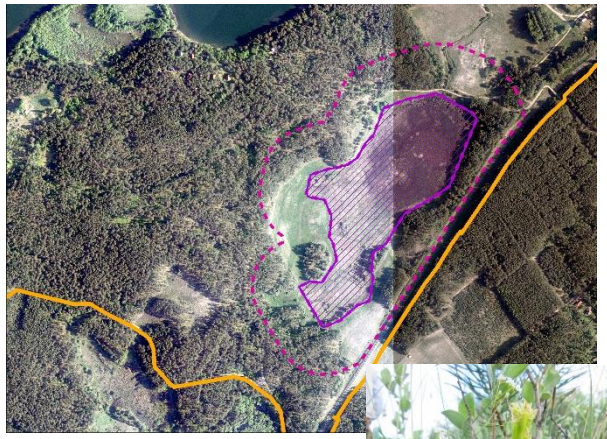

Rez. „Ostrzycki Las” - rozszerzenie

UE „Łąki nad Jez. Patulskim”

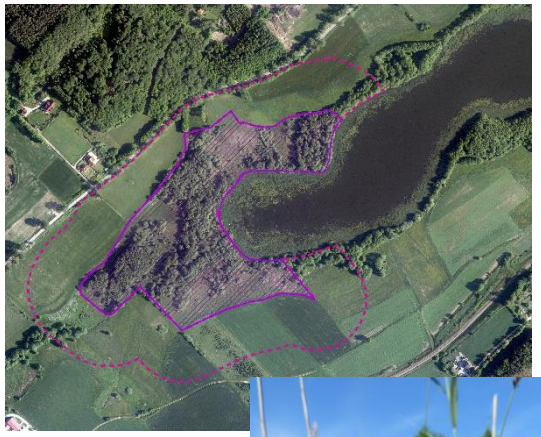

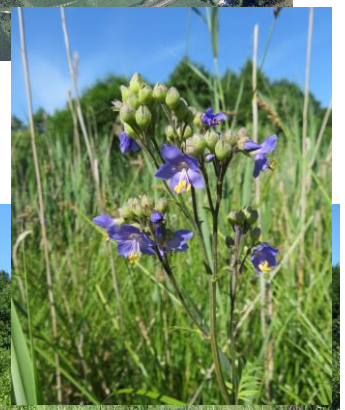

UE „Łąki koło Wieżycy”

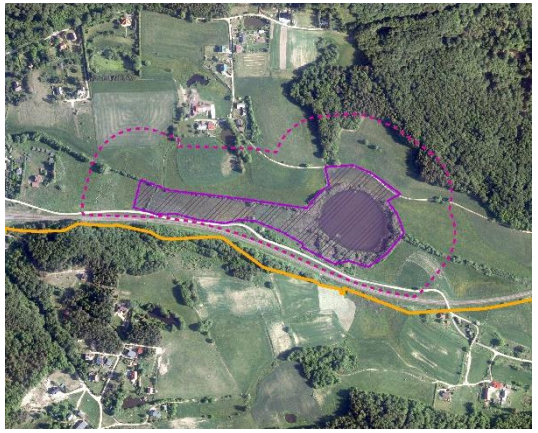

Propozycje dotyczące objęcia ochroną prawną najcenniejszych fragmentów KPK

UE „Torfowisko w Bąckiej Hucie”

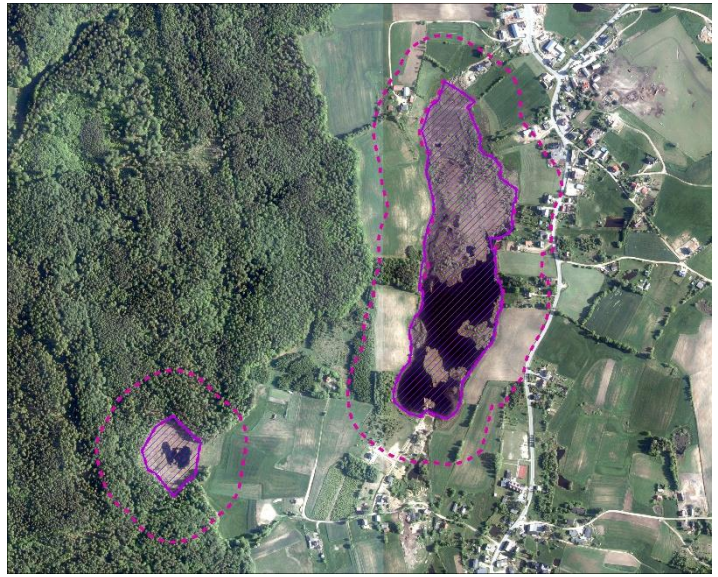

UE „Torfowiska Żuromińskie”

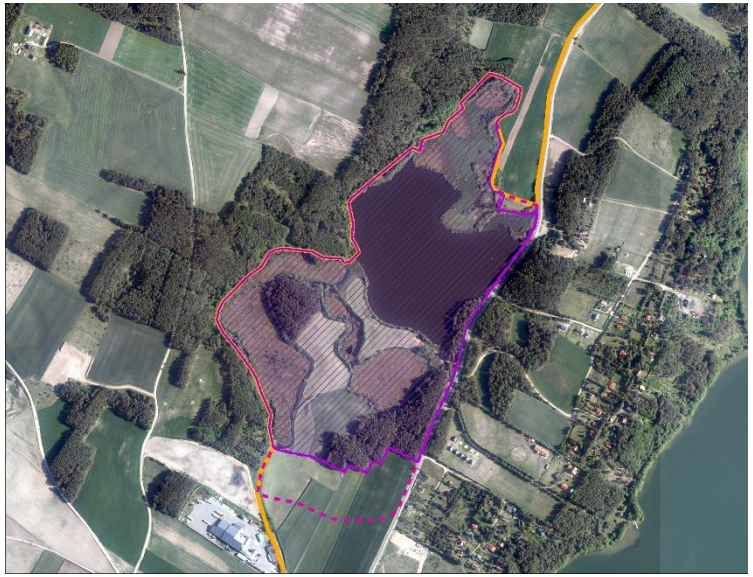

UE „Głodnickie Moczary” i UE „Torfowiska za Diabelskim Kamieniem”

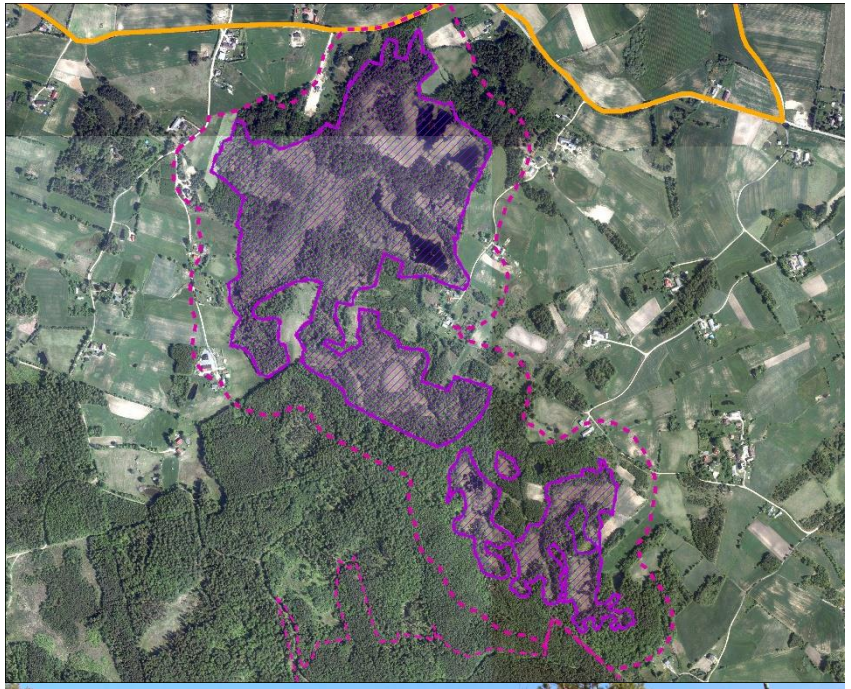

Propozycje powiększenia obszaru KPK

Włączenie w całości
jezior Święte i Kamienieckie

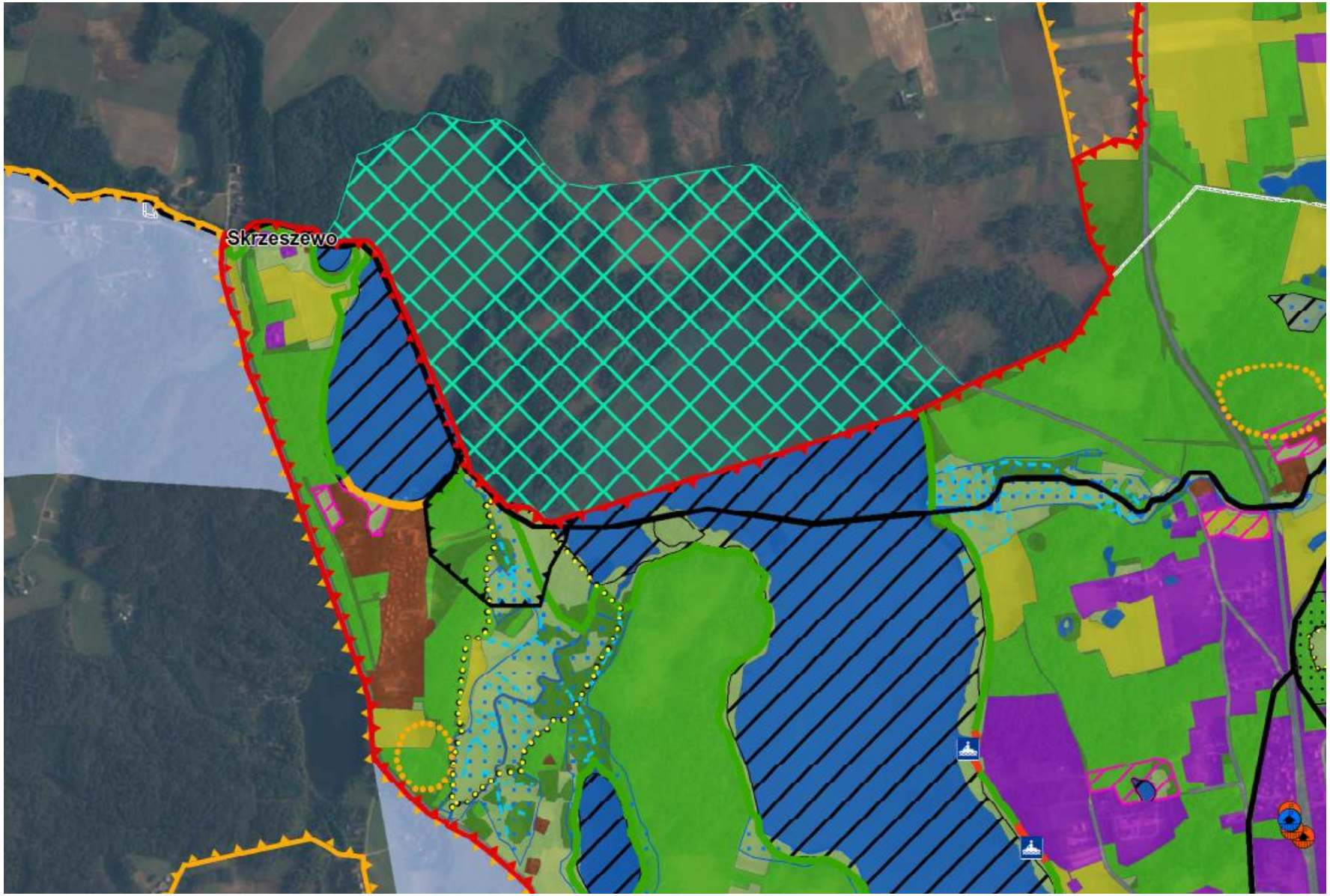

OCHRONA ZWIERZĄT

Zespół autorski

mgr Konrad Bidziński

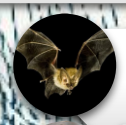
mgr Martyna Jankowska-Jarek

dr Maciej Szewczyk

mgr Grażyna Butrykowska

mgr Zuzanna Wikar

dr Grzegorz Tończyk

mgr Grzegorz Jędro

mgr Arkadiusz Sikora

mgr Paweł Janowski

mgr Tomasz Narczyński

mgr Tomasz Kuczyński

Zagrożenia dla analizowanych komponentów

1. Zanik tradycyjnego użytkowania łąkarskiego i pasterskiego
2. Zanikanie zadrzewień także w jednostkach osadniczych, roślinności zielnej przydroży i torowisk, ogołacanie parków i trawników z materii organicznej, nawet liści
3. W przypadku zmiany obecnego sposobu zagospodarowania, intensywna gospodarka leśna i niezrównoważone pozyskanie drewna: usuwanie martwego drewna, drzew obumierających i dziuplastych, zwłaszcza starych, niedobór dziuplastych drzew w lasach gospodarczych
4. Koszenie szuwarów w rowach melioracyjnych na terenach upraw rolnych, łąk i pastwisk oraz w pobliżu niewielkich zbiorników wodnych
5. Intensywny ruch drogowy w miejscach przecinania korytarzy migracyjnych płazów
6. Kolizje ptaków z powierzchniami przeszklonymi wśród zabudowy i w miejscach wolnostojących (np.: wiaty, przystanki, ekrany itp.)
7. Zaśmiecenie - porzucanie puszek i butelek, utylizacja odpadów budowlanych, zwłaszcza w pobliżu brzegów jezior i cieków
8. Niezrównoważone rybołówstwo. Nielegalne pozyskiwanie ryb poza obowiązującą rejestracją z naruszeniem obwodów, okresów i wymiarów ochronnych
9. Spływy kajakowe i niezorganizowane przystanie dla kajaków.

Zagrożenia dla analizowanych komponentów

7. Rozprzestrzeniająca się zabudowa mieszkalna i rekreacyjna (częściowo nielegalna), nadsypywanie gruntu pod zabudowę i infrastrukturę z nią związaną na brzegi jezior
8. Niszczenie szuwarów
9. Wycinka drzew i krzewów wzdłuż szlaków komunikacyjnych podczas modernizacji jezdni i linii kolejowych, potencjalnie - wycinka lub “leczenie” starych drzew w alejach przydrożnych, niszczenie zieleni wysokiej na cmentarzach, proceder podcinania drzew w alejach w celu zmuszenia władz do ich wycinki.
10. Punktowe zrzuty ścieków
11. Zanieczyszczenie światłem ze źródeł antropogenicznych
12. Presja drapieżniczą obcych gatunków inwazyjnych – norki amerykańskiej oraz szopa pracza *Procyon lotor* i żółwia czerwonolicego *Trachemys scripta*, w mniejszym stopniu jenota
13. Ekspansja obcych gatunków inwazyjnych (gęsiówka egipska, bernikla kanadyjska, rak pręgowany, zmieraczek *Platorchestia platensis*, biedronka *Harmonia axyridis*, ślinik luzytański *Arion lusitanicus*

Szczegółowe cele ochrony

Szczególne cele ochrony Kaszubskiego PK (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 66, poz. 1462)

1) zachowanie specyfiki rzeźby terenu — wzniesień morenowych, dolin rzecznych i rynien jeziornych oraz wytopisk polodowcowych,

2) poprawa stanu czystości wód powierzchniowych,

3) utrzymanie i przywracanie mozaiki zbiorowisk roślinnych, właściwej dla różnych typów środowiska przyrodniczego Parku, w szczególności ochrona źródlisk, torfowisk oraz fitocenoz z udziałem gatunków borealnych i podgórsko-górskich,

4) utrzymanie spójności przestrzennej ekosystemów leśnych i ich renaturalizacja,

5) ochrona naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk wzdłuż cieków i brzegów jezior w celu uzyskania biologicznej zabudowy ich obrzeży,

Cele ochrony przyjęte w Operacie ochrony zwierząt

Ograniczenie tworzenia barier utrudniających migracji; zwierząt;

Obniżenie intensywności gospodarki leśnej;

Zachowanie lub poprawa stanu ekosystemów wodnych;

Zachowanie wrażliwych na zmiany poziomu wód gruntowych ekosystemów źródliskowych i torfowiskowych;

Bilansowanie wpływu antropopresji.

Proponowane działania ochronne

- Kontynuowanie rozpoznawania stanowisk występowania chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, grzybów i roślin oraz objęcie ich w miarę potrzeb zadaniami ochronnymi;
- Prowadzenie ochrony czynnej gatunków wymagających takich działań, zgodnie z zasadami określonymi w krajowych i międzynarodowych poradnikach ochrony;
- Ograniczenie niszczenia cennych płatów roślinności poprzez wyznaczenie miejsc do uprawiania sportów motorowych poza granicami parku, a w jego granicach, w miejscach gdzie nie występują stanowiska rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych gatunków zwierząt, roślin i grzybów;
- Zachowanie, w ramach istniejących możliwości, przy remontach i rozbudowie obiektów budowlanych, w tym również obiektów zabytkowych, siedlisk występowania rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych gatunków zwierząt;
- Niewycinanie drzew i zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i nadwodnych, szczególnie w przypadku, gdy są one siedliskami rzadkich i zagrożonych gatunków porostów lub są związane bezpośrednio siedliskowo z cenną mykobiotą (decyzja na podstawie opinii specjalisty),
- Pozostawianie starych i martwych drzew, w tym powstrzymywanie się od usuwania próchnowisk i zasklepiania ubytków z wyłączeniem egzemplarzy przy drogach i ścieżkach stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia, a w przypadku lasów, zgodnie z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Niedopuszczanie do zmiany przeznaczenia użytków zielonych, w szczególności łąk i pastwisk i utrzymanie lub wprowadzenie na ich terenie użytkowania ekstensywnego, uwzględniającego wymagania chronionych gatunków ptaków;

Proponowane działania ochronne (cd.)

- Zwiększanie udziału starych, zamierających i dziuplastych drzew w drzewostanach oraz zasobności lasów w martwe drewno grubszego sortymentu, w tym także stojących, w ilościach niestwarzających zagrożenia gradacji owadów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego;
- Niedopuszczanie do zasypywania, osuszania i zaśmiecania lub przekształcania zbiorników wodnych, w tym również astatycznych, okresowo zanikających;
- Niedopuszczanie do zaburzania ciągłości istniejących korytarzy ekologicznych, poprzez niszczenie ich elementów lub przez zwartą zabudowę i grodzenie uniemożliwiające migrację zwierząt, a w przypadku korytarzy rzecznych poprzez odstąpienie od realizacji lub przebudowę obiektów uniemożliwiających migrację ryb i minogów,
- Ograniczenie śmiertelności ptaków w kolizjach z powierzchniami przeszklonymi, wysokimi budynkami i liniami energetycznymi, poprzez dostosowanie ich oznakowania;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum grodzenia działek pozostających w użytkowaniu rolniczym;
- Odtwarzanie połączeń pomiędzy zbiornikami wodnymi jak również między zbiornikami a innymi miejscami potencjalnego zimowania płazów, w tym lasami;
- Redukcja obcych gatunków inwazyjnych ssaków, zwłaszcza wizona (norki) amerykańskiego *Neovison vison*, jenota *Nyctereutes procyonoides* i szopa pracza *Procyon lotor* oraz niedopuszczenie do ich wprowadzania na teren parku;
- Ograniczenie populacji kotów bezdomnych oraz wychodzących, poprzez skuteczne wdrażanie programów sterylizacji, kastracji i adopcji; kampania edukacyjna promującą niewypuszczanie kotów właścicielskich, zwłaszcza w sezonie lęgowym ptaków;

Propozycje dotyczące objęcia ochroną prawną najcenniejszych fragmentów KPK

Rezerwat przyrody „Dolina Mirachowskiej Strugi”	Lewy dopływ Łeby na północ od Mirachowa, w tym lasy Nadleśnictwa Kartuzy wzdłuż lewego dopływu Łeby spod Mirachowa w wydzieleniach 110 d, g, h, i, k, o, p, r, cx, fx, tx, ay, by, dy, fy, iy, jy, ly, (30,3 ha)
Rezerwat przyrody "Torfowisko Piotrowskie",	Torfowisko położone na południowy wschód od miejscowości Piotrowo, w tym lasy Nadleśnictwa Kościerzyna w wydzieleniach 1 f, g, h, i, j (22,8 ha)
Użytek ekologiczny „Szuwary Jeziora Mirachowskiego”	Pozostałości zeutrofizowanego zbiornika wodnego na południowy zachód od Mirachowa (31.1 ha)
Użytek ekologiczny „Śródleśne stawy w Leśnictwie Bilowo”	Kompleks niewielkich zbiorników wodnych na terenie Leśnictwa Bilowo, w tym lasy Nadleśnictwa Kartuzy w wydzieleniach 108 d, 10 k, 111 d, 112 f, 116 d, 118 l (8,4 ha)
Użytek ekologiczny „Żwirownia”	Żwirownia położona na zachód od Gostomia (30,9 ha) Obszar w otulinieParku
Użytek ekologiczny "Czapielskie Łąki"	Łąki między jeziorem Ostrzyckim a Bukrzyno Małe, w tym lasy Nadleśnictwa Kartuzy w wydzieleniu 32 b(1,9 ha)
Użytek ekologiczny "Torfowisko nad Jeziorem Junno"	Torfowisko nad Jeziorem Jumno koło Kamienicy Królewskiej (3,4 ha)
Użytek ekologiczny "Motylowe Łąki koło Sianowa"	Łąki w dolinie Łeby w pobliżu Sianowa (7.1 ha)
Użytek ekologiczny „Łąki nad rzeką Bukowiną”	Łąki nad Jeziorem Kamienickim koło Kamienicy Królewskiej (23 ha)
Użytek ekologiczny “Torfowisko w Bąckiej Hucie”	Obniżenie przy drodze między miejscowościami Bącka Huta i Szopa, w tym lasy Nadleśnictwa Kartuzy w wydzieleniu 195 g (10,91 ha)

Propozycje dotyczące objęcia ochroną prawną najcenniejszych fragmentów KPK

Rezerwat przyrody „Dolina Mirachowskiej Strugi” (C_II.03)

Rezerwat przyrody „Torfowisko Piotrowskie” (C_II.06)

Użytek ekologiczny „Śródleśne stawy w Leśnictwie Bilowo” (C_II.10)

Propozycje dotyczące objęcia ochroną prawną najcenniejszych fragmentów KPK

Użytek ekologiczny

„Czapielskie Łąki” (C_II.12)

Użytek ekologiczny

„Żwirownia” (C_II.11)

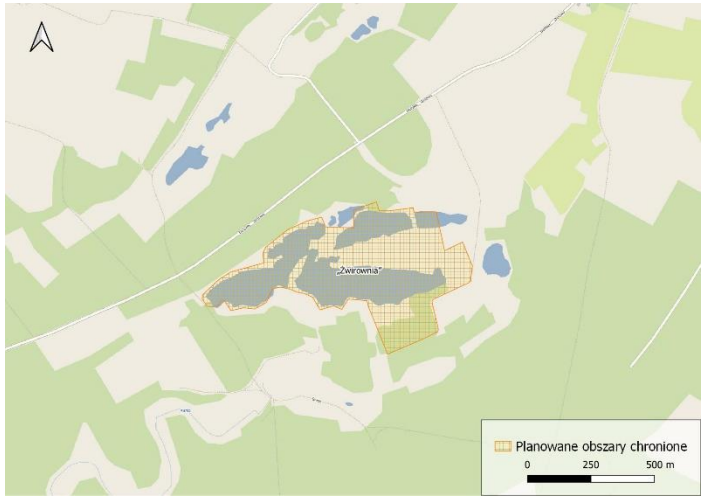

Użytek ekologiczny "Łąki nad Bukowiną" (C_II.16)

Propozycje dotyczące objęcia ochroną prawną najcenniejszych fragmentów KPK

Użytek ekologiczny

„Torfowisko nad jeziorem Junno” (C_II.14)

Użytek ekologiczny

„Motylowe Łąki koło Sianowa” (C_II.15)

Użytek ekologiczny

„Szuwary Jeziora Mirachowskiego” (C_II.08)

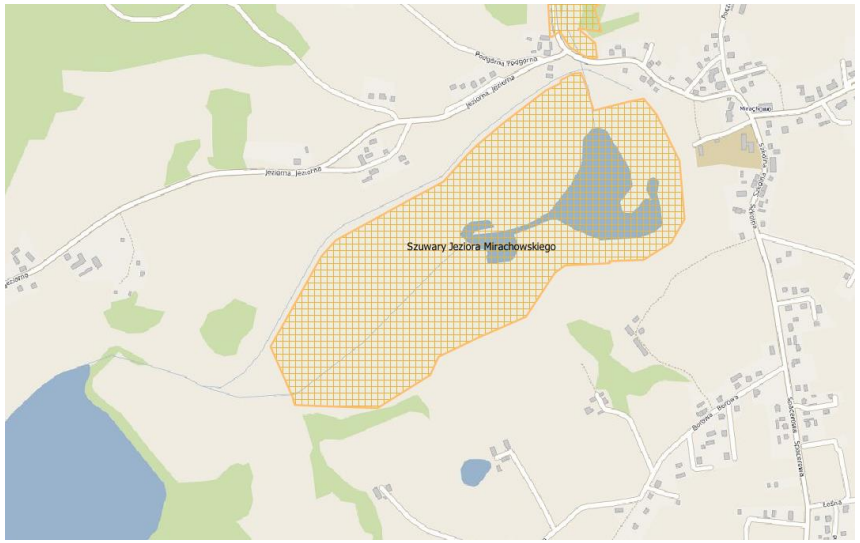

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Zespół autorski:

- dr hab. inż. arch. Bogna Lipińska prof. WSS w Sopocie – kierowniczka zespołu;
- mgr inż. Marta Dąbrowska;
- mgr Danuta Król

Biuro Urbanistyczne M. Kiełb – Stańczuk, B. Jaszczuk – Skolimowska
ul. Chojnicka 61,
83-200 Starogard Gdański

Zidentyfikowane zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne - synteza

Degradacja krajobrazu oraz postępujące niweczenie charakterystycznego rysu architektonicznego zabudowy wsi kaszubskich

- **Niweczenie charakterystycznego rysu architektonicznego zabudowy wsi kaszubskich** poprzez wznoszenie nowej zabudowy jednorodzinnej nierolniczej wg zunifikowanych projektów ogólnopolskich w sąsiedztwie zachowanej zabudowy historycznej;
- **Zniekształcenie ustalonej w tradycji kulturowej materialnej wartości form kaszubskiej zabudowy regionalnej** wskutek niekontrolowanej modernizacji istniejącej zabudowy historycznej ;
- **Rozwój nowej zabudowy pseudoagroturystycznej o przeskalowanej formie i pseudoregionalnej architekturze,** utrudniający rozpoznawalność autentycznych form architektury regionalnej;

Marketingowe wykorzystywanie image Parku na rynku nieruchomości województwa pomorskiego i ogólnopolskim

- **Dążenie do budowy dużych obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych** niewielkie kubaturowo, tradycyjne obiekty historyczne są postrzegane jako przeszkoda w realizacji ekonomicznie uzasadnionej inwestycji;
- **Zniekształcenie historycznych układów przestrzennych** a także geometrii przestrzennej niewielkich, dwu-trzy zagrodowych przysiółków, poprzez wprowadzanie nowych, przypadkowych podziałów geodezyjnych wymuszanych przez nadal trwający popyt na działki rekreacyjne - „bo w Parku Krajobrazowym jest ładnie”;
- **Brak zainteresowania lokalną historią** terenu Parku przez inwestorów zewnętrznych;

Cele ochrony – walory kulturowe

- **zachowanie i eksponowanie zasobów dziedzictwa kulturowego**, a zwłaszcza struktury i wartości krajobrazu kulturowego, wartościowych układów przestrzennych osadnictwa, tradycyjnych i historycznych form zabudowy oraz obiektów kultury materialnej i wartości kultury niematerialnej,
- **ograniczenie niekorzystnego oddziaływania turystyki i rekreacji** na stan dziedzictwa kulturowego Parku,
- prowadzenie szeroko pojętej **działalności edukacyjnej,** w tym prezentacja wartości poznawczych zabytków oraz popularyzacja i ukazanie wartości estetycznych zabytków i krajobrazu w środowisku człowieka,
- zachowanie specyfiki zabudowy zagrodowej, ogrodów i detalu architektonicznego Kaszub,
- ochrona, utrwalanie i promowanie tożsamości kulturowej i swoistości etnicznej społeczności kaszubskiej, zwłaszcza ludowej kultury niematerialnej regionu, w tym folkloru muzycznego, tanecznego, tradycji kulinarnej, zwyczajów, obrzędów i uroczystości ludowych, legend oraz języka kaszubskiego,
- zachowanie istniejących fragmentów krajobrazu historycznego, zwłaszcza pradziejowego, w postaci **stanowisk archeologicznych** o własnej formie krajobrazowej,

Proponowane działania w zakresie ochrony walorów kulturowych

w celu ochrony dziedzictwa archeologicznego:

- **prowadzenie nadzoru archeologicznego** nad wszelkimi pracami ziemnymi w pobliżu i na terenie obiektów archeologicznych o własnej formie terenowej wpisanych do archeologicznego rejestru zabytków oraz proponowanych do takiego wpisu,
- **opracowanie koncepcji nieinwazyjnego zagospodarowania turystycznego proponowanego Parku Kulturowego** „Uniradze – Tysiącletnia Nekropolia na Kaszubach” (strefa C_III.01),
- **rozpoznanie terenowe przebiegu proponowanych ścieżek dydaktycznych archeologiczno- historycznych** (strefa BM_VIII_6): „Archeologiczne tajemnice lasów mirachowskich”

Proponowane działania w zakresie walorów kulturowych

w celu ochrony układów ruralistycznych oraz zabudowy regionalnej:

- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazujących jako potencjalne tereny zabudowy obszary położone w granicach **historycznych układów ruralistycznych** oraz zawierających dokładne wytyczne co do sposobu kształtowania nowej zabudowy,
- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazujących tereny **z zakazem zabudowy zwartej dla historycznych rejonów zabudowy rozproszonej** oraz zawierających dokładne wytyczne co do sposobu kształtowania nowej zabudowy jako rozproszonych siedlisk,

Proponowane działania w zakresie ochrony walorów kulturowych

- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, np. dla terenów:

- okolice Bąckiej Huty – obszar **zabudowy rozproszonej**

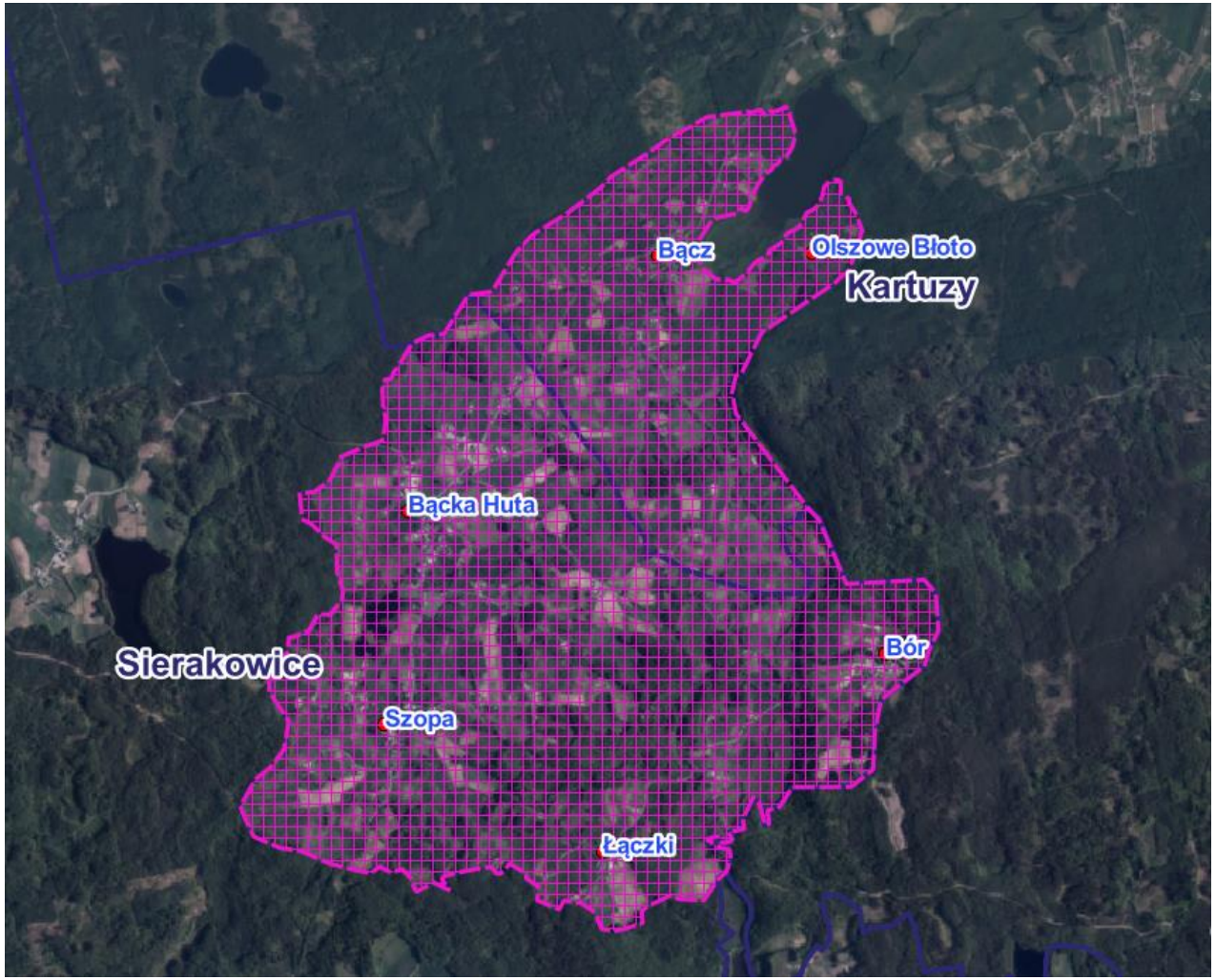

- **historyczne układy ruralistyczne** wsi Staniszewo i Kolonia

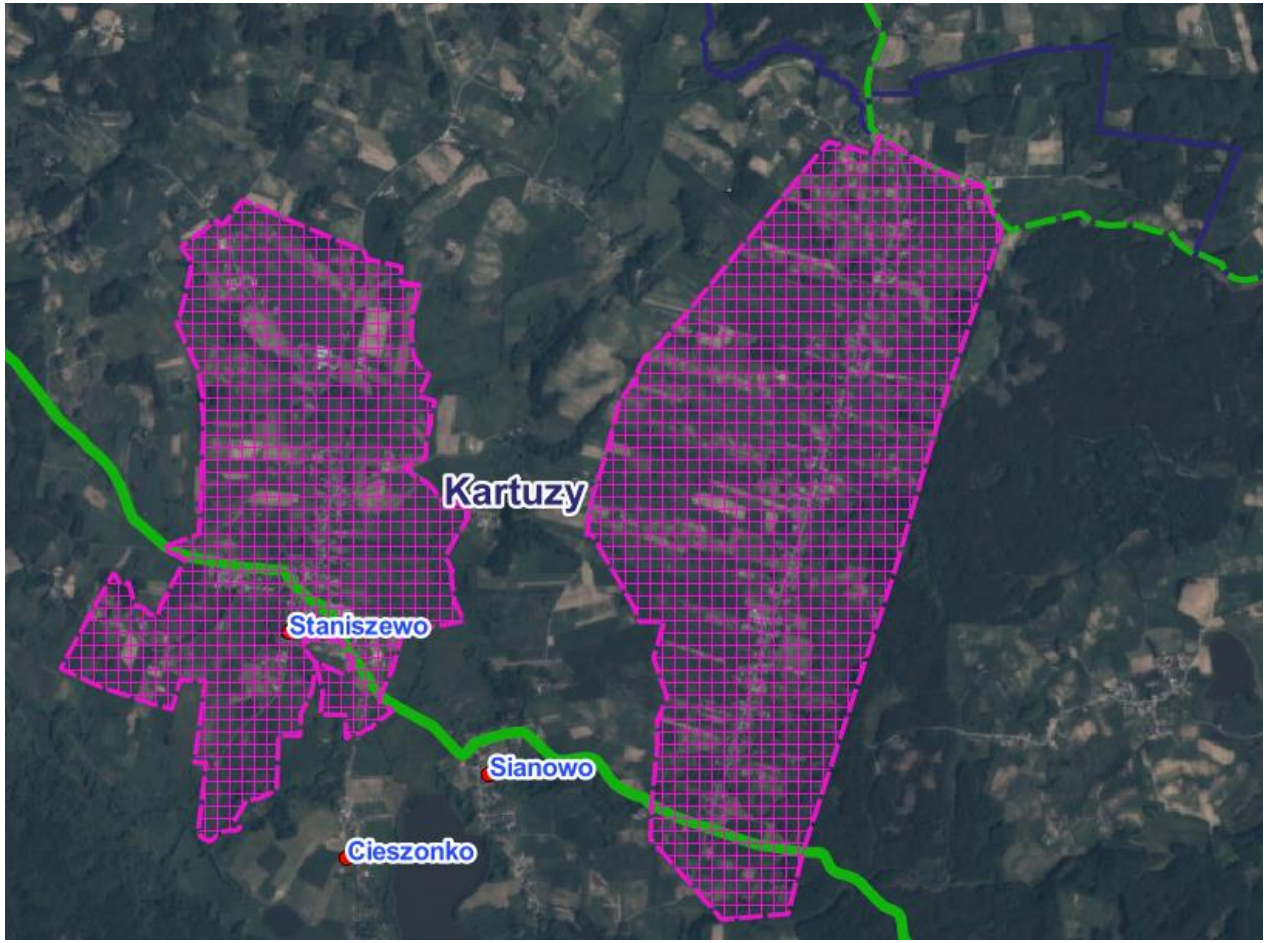

Proponowane działania w zakresie ochrony walorów kulturowych

w celu ochrony układów ruralistycznych oraz zabudowy regionalnej:

- **utrzymanie** istniejącej zabudowy o wartości historycznej, w tym także budynków gospodarczych oraz tradycyjnych elementów zagospodarowania terenu **we właściwym stanie technicznym** przy jednoczesnym dopuszczeniu ich adaptacji do nowych funkcji,
- **uwzględnianie charakterystycznych cech regionalnego budownictwa** w trakcie realizacji nowych obiektów i przebudowy istniejących,
- **opracowanie i upowszechnienie postulowanych rozwiązań projektowych** w odniesieniu do tradycyjnego rozplanowania działki siedliskowej, podstawowych rodzajów zabudowy oraz obiektów małej architektury nawiązujących do form regionalnych,
- **opracowanie i upowszechnienie katalogu rodzimych gatunków roślin** ozdobnych i użytkowych,
- wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego do celów **dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych** oraz do promocji Parku, pod warunkiem zgodności z wytycznymi i zaleceniami konserwatorskimi.

Propozycje dotyczące objęcia ochroną prawną najcenniejszych fragmentów KPK

C_III Obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na wpisanie do rejestru zabytków – obiekty, zespoły obiektów oraz obszary (tj. stanowiska archeologiczne o widocznej formie terenowej), głównie spośród tych, figurujących w gminnych i wojewódzkich ewidencjach zabytków, których wartości są na tyle unikatowe, iż zasługują na objęcie wyższą formą ochrony.

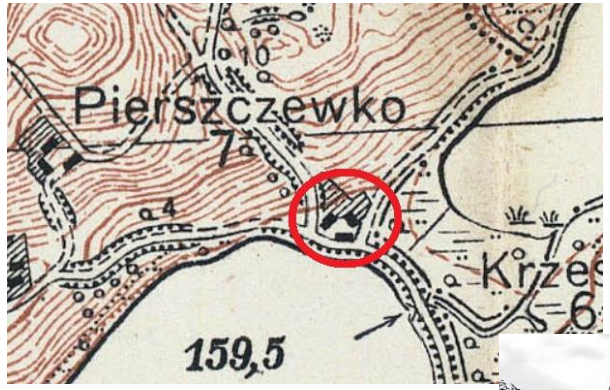

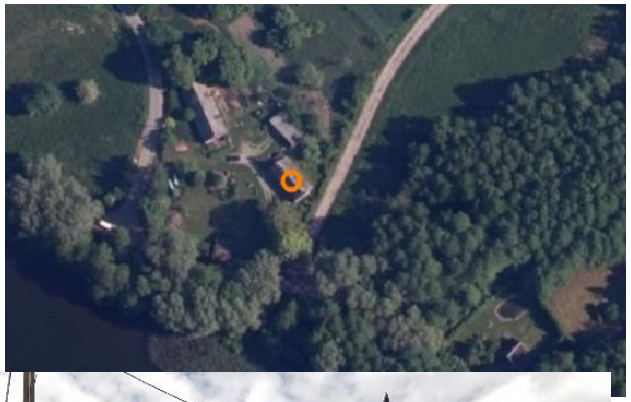

- Zagroda w Bączu

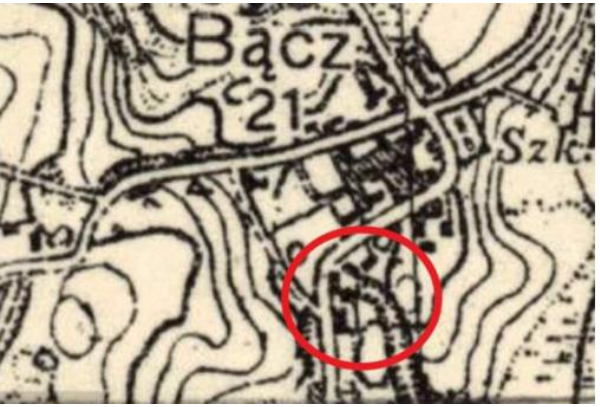

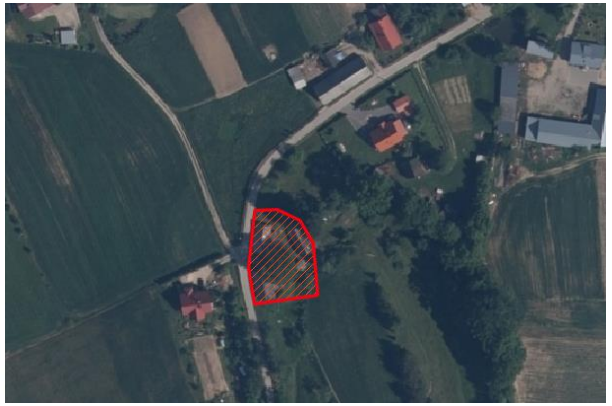

- Chata w Pierszczewku

strefa C_III.01 – proponowany Park Kulturowy
„Uniradze – Tysiącletnia Nekropolia na Kaszubach”

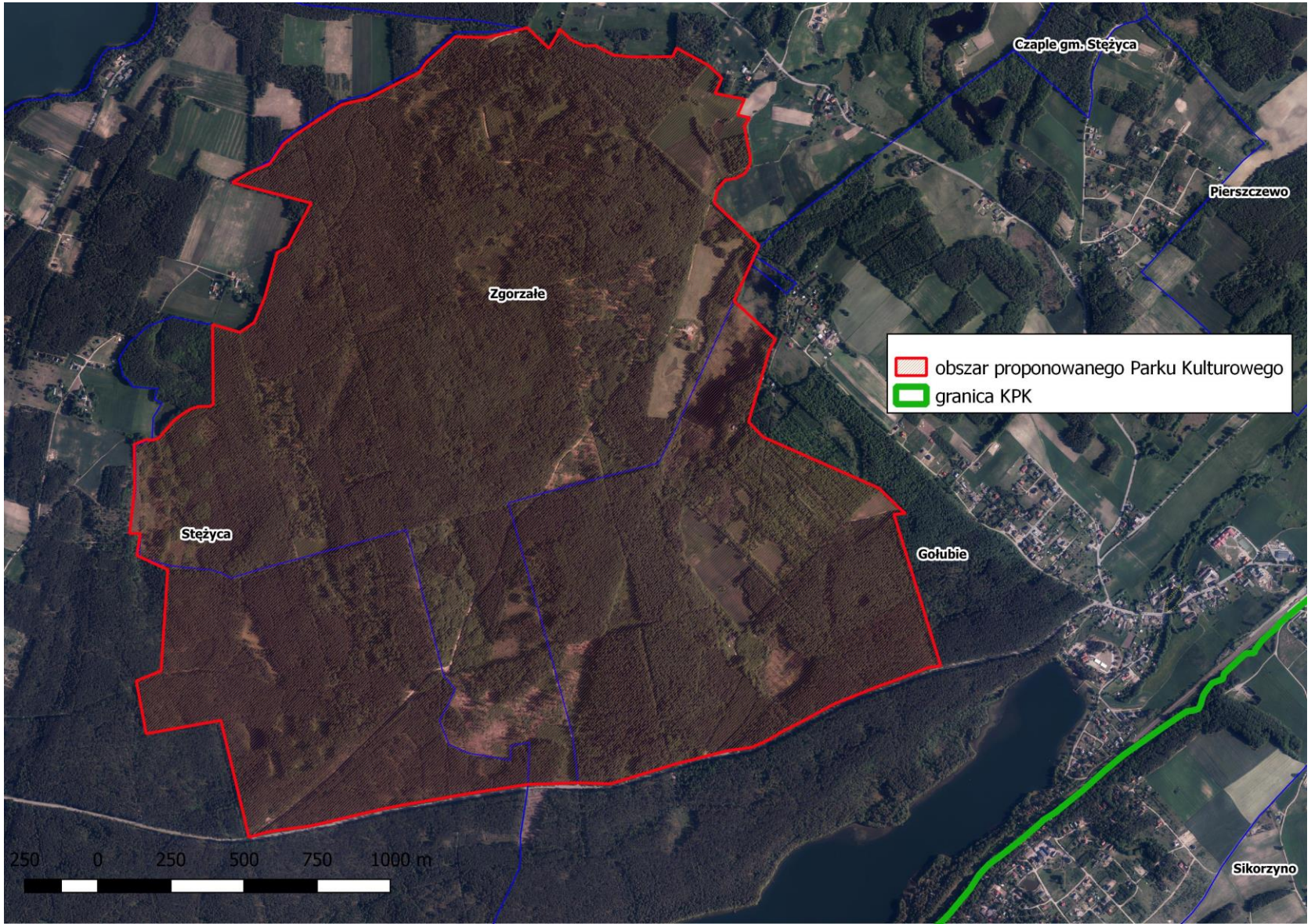

strefa C_III – przykładowe **układy ruralistyczne** proponowane do wpisu do rejestru zabytków

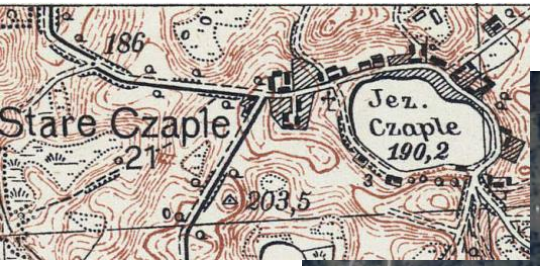

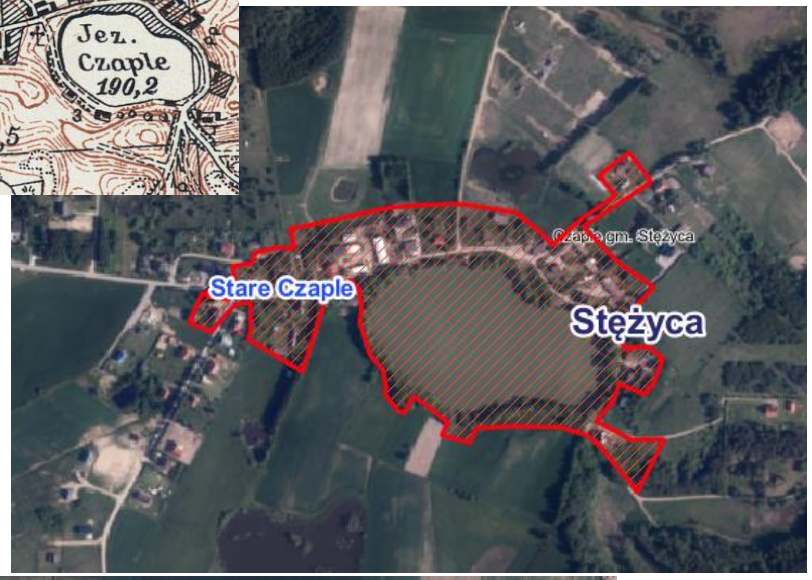

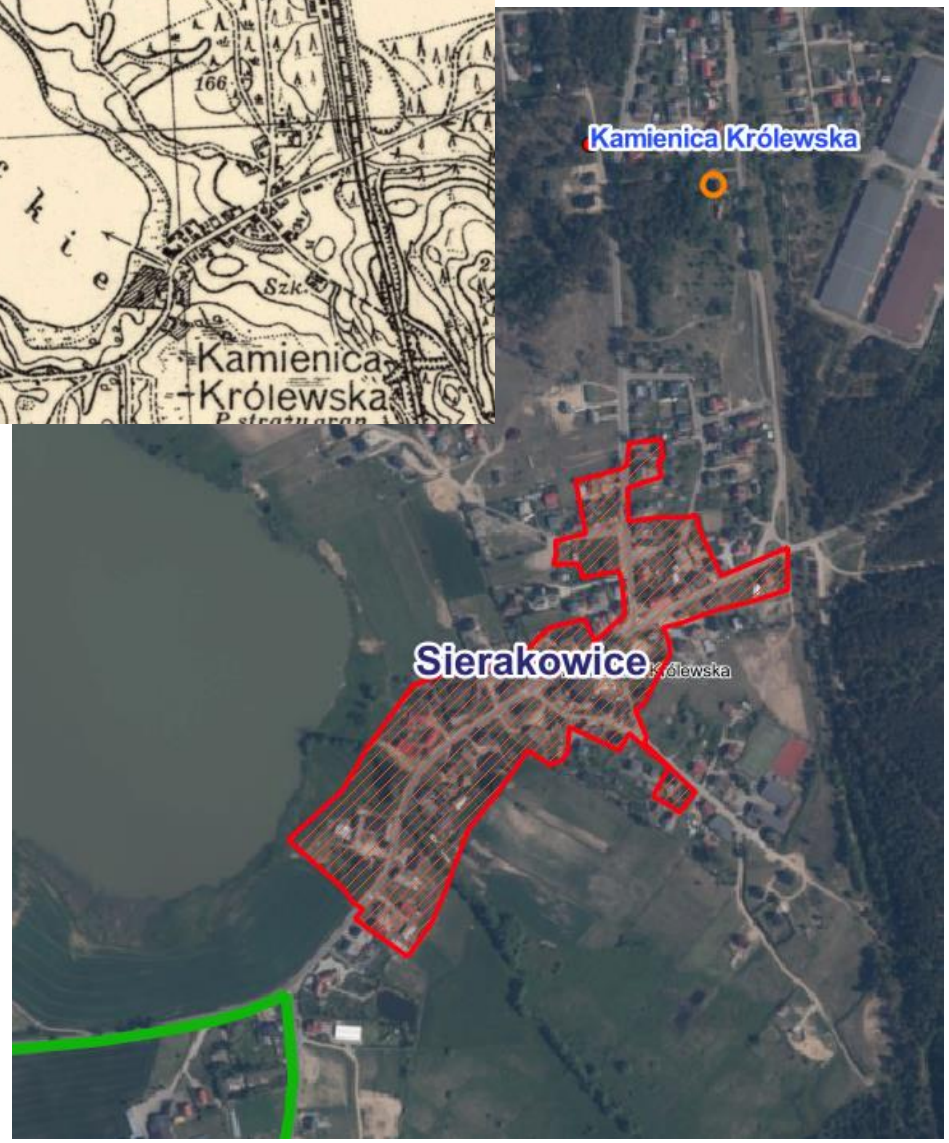

- Stare Czaple
- Potuły
- Kamienica Królewska

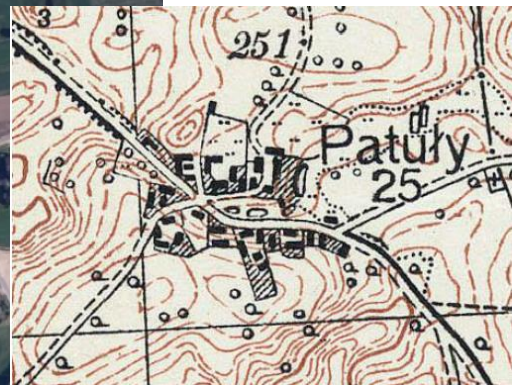

strefa C_III – przykładowe **zespoły** proponowane do wpisu do rejestru zabytków

- Zespół młyna w Stryszej Budzie

- Zespół leśniczówki Uniradze

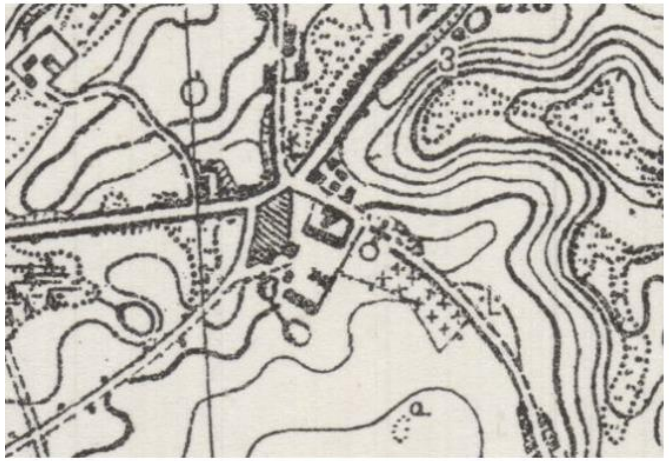

- Zespół sakralny w Brodnicy Górnej

Wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym

Rozdział 7

Wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym

§ 18.

W Parku wskazuje się następujące obiekty o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym:

1) obiekty wpisane do rejestru zabytków,

2) obiekty wpisane do gminnych ewidencji zabytków,

3) inne niż wymienione w pkt. 1 i 2 obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujących na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej:

Lp.	Gmina	Lokalizacja	Obiekt
1.	Stężyca	Południowy brzeg Jez. Raduńskiego, wyróżniający się cypel	Cmentarzysko kurhanowe wielokulturowe
2.	Stężyca	Zachodni brzeg Jez. Raduńskiego Górnego	Osada i cmentarzysko kurhanowe wielokulturowe
3.	Chmielno	Miechucino, na północ od jez. Kosolinko	Osada obronna (grodzisko?)
4.	Chmielno	Garcz, na wyniesieniu znajdującym się na północnym brzegu Jez. Łapaliskiego	Grodzisko lub ślady osady obronnej (?)
5.	Kartuzy	Mirachowo, Na południowy – wchód od centrum wsi, na północ od Staniszewskich Zdrojów	Cmentarzysko kurhanowe z okresu wpływów rzymskich i epoki brązu (?)
6.	Stężyca	Pierszczewko 64	Chata o konstrukcji szkieletowej z XIX/XX w, relikt architektury

OCHRONA KRAJOBRAZU

Zespół autorski:

- dr hab. inż. arch. Bogna Lipińska prof. WSS w Sopocie – kierowniczka zespołu;
- mgr inż. Marta Dąbrowska

Biuro Urbanistyczne M. Kiełb – Stańczuk, B. Jaszczuk – Skolimowska
ul. Chojnicka 61,
83-200 Starogard Gdański

Zidentyfikowane zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne - synteza

Degradacja krajobrazu oraz zniekształcenie całościowego wizerunku Kaszub

- **Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej** - tworzenie się nowych zespołów w terenach rolniczych – zanik terenów otwartych;
- **Wyznaczanie nowych terenów rozwojowych wsi pod zabudowę** (która następnie otrzymuje miejską formę architektoniczną) **bez studiów i analiz krajobrazowych**, co degraduje historyczne panoramy wsi i uniemożliwia obserwację jej historycznych i zabytkowych obiektów

Procedury i przepisy prawa

- **Przepisy prawa** dopuszczające wydawanie zgody na nowe inwestycje na podstawie **decyzji o warunkach zabudowy**, bez konieczności sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Cele ochrony – walory krajobrazowe

- **zachowanie czytelności nawarstwień zmian w krajobrazie kulturowym** dla przyszłych prac naukowo-badawczych,
- **powstrzymanie niekorzystnego wpływu człowieka na estetykę krajobrazu otwartego**, szczególnie poprzez niwelowanie negatywnego oddziaływania wizualnego na krajobraz, powodowanego w szczególności przez reklamy, ogrodzenia i obiekty małej architektury,
- **wyeksponowanie możliwości percepcji krajobrazu otwartego „zbudowanego" (kulturowego),** poprzez wyeksponowanie form tradycyjnego zagospodarowania,
- **zachowanie specyfiki krajobrazu kulturowego osadnictwa rozproszonego**, tzw. wybudowań lub „pustek",
- **uświadamianie znaczenia krajobrazu** – „obraz kraju" – powszechny cel edukacyjny

Proponowane działania w zakresie walorów krajobrazowych

w celu ochrony zachowanych, cennych elementów krajobrazu, charakterystycznych dla obszaru Parku:

- **krajobrazowe uporządkowanie przestrzeni zagospodarowanej kulturowo**, czyli wyznaczenie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, również ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane poprzez sporządzenie **uchwały krajobrazowej** uchwalonej przez gminy leżące na terenie Parku,
- **zabezpieczenie właściwej ekspozycji** poprzez opracowanie **analiz krajobrazowych** miejsc szczególnie eksponowanych, gdzie doskonała ekspozycja terenu powoduje silne oddziaływanie każdego nowego elementu na krajobraz.

Proponowane działania w zakresie walorów krajobrazowych

w celu ochrony przedpoli najbardziej wartościowych **widoków** charakterystycznych dla krajobrazu Parku z **punktów** i **ciągów widokowych**:

- wprowadzenie zakazu zabudowy w obszarach eksponowanych z punktów czy ciągów widokowych (np. na wyniesieniach, czy w dolinach, przedpolach panoramy wsi), w których lokalizacja jakiejkolwiek zabudowy wpływa nadzwyczaj niekorzystnie na odbiór krajobrazu (strefa BM_VII_1),
- utrzymanie otwartego charakteru obszarów i ograniczenie lokowania obiektów dysharmonijnych i zaburzających widok, m. in. wysokich obiektów nadziemnej infrastruktury technicznej oraz innych obiektów mogących zaburzać te widoki (strefa BM_VII_2),
- stosowania wkomponowanej w krajobraz kolorystyki barier ochronnych przy drogach, chodnikach i ścieżkach rowerowych.

Proponowane działania w zakresie walorów krajobrazowych

- Strefa zakazu zabudowy (BM_VII_1) w Chmielnie

- Przykładowe strefy ograniczeń zabudowy (BM_VII_2) z punktu i ciągu widokowego

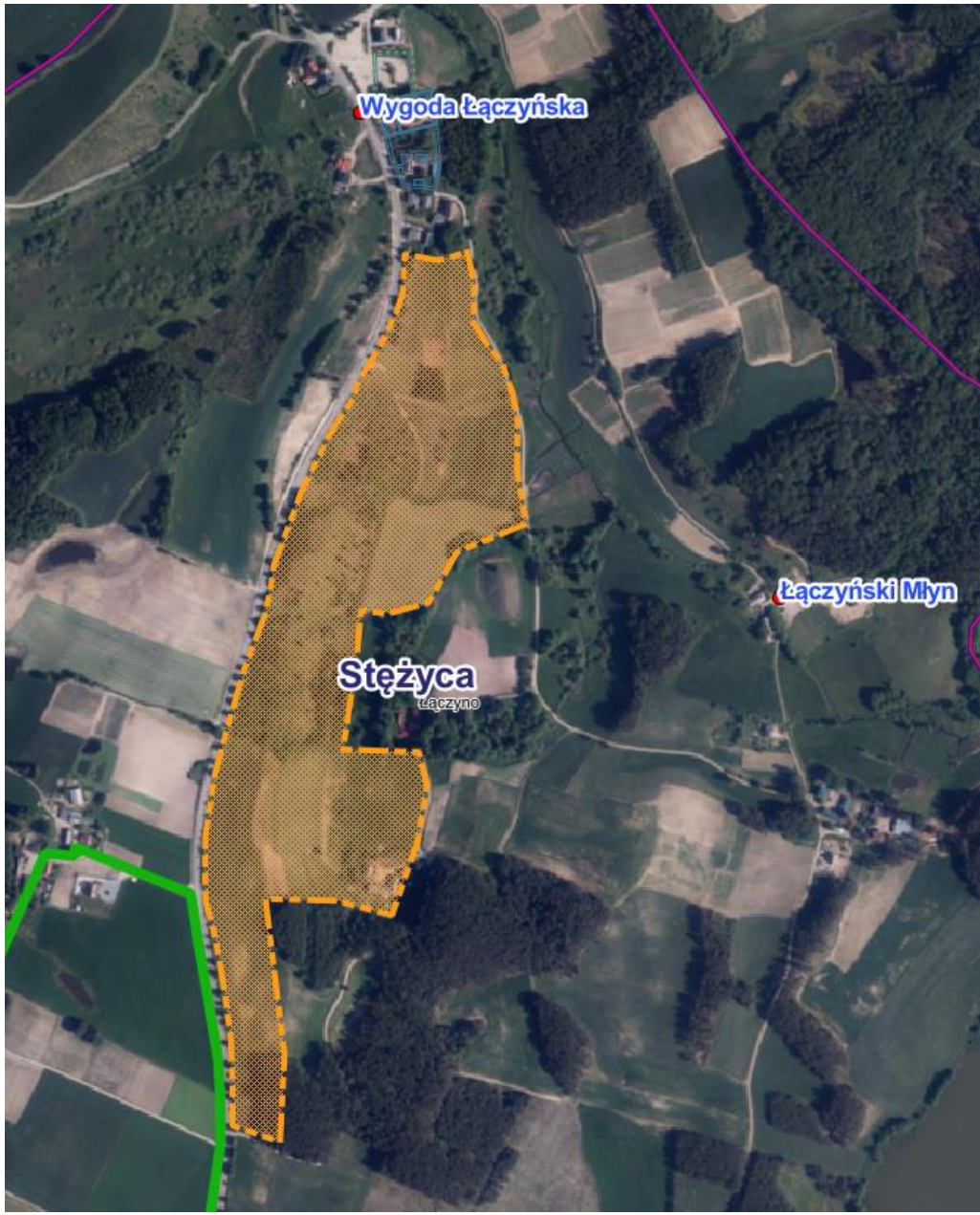

C_I Strefy ochrony krajobrazów do uwzględnienia w ramach audytów krajobrazowych

obszar nadający terenowi wyróżniający go indywidualny rys krajobrazowy jako szczególnie predestynowane do ochrony i kontynuacji cech składających się na tę indywidualność krajobrazową.

- Długie i przenikające się wnętrza wodne jezior: Raduńskie Górne – Raduńskie Dolne – Stężyckie – Lubowisko – Dąbrowskie – Patulskie – Ostrzyckie – Brodno Wielkie – Brodno Małe
  - ✓ liczne nagromadzenie punktów, ciągów oraz otwarć widokowych.
  - ✓ wielkie, rozległe wnętrza wodne zespołu Jezior Raduńskich stanowią najbardziej efektowne wnętrza krajobrazowe w Parku.
  - ✓ doskonała ekspozycja terenu powoduje silne oddziaływanie każdego nowego elementu na krajobraz. Zagrożona jest tu kulturowa forma użytkowania terenu.

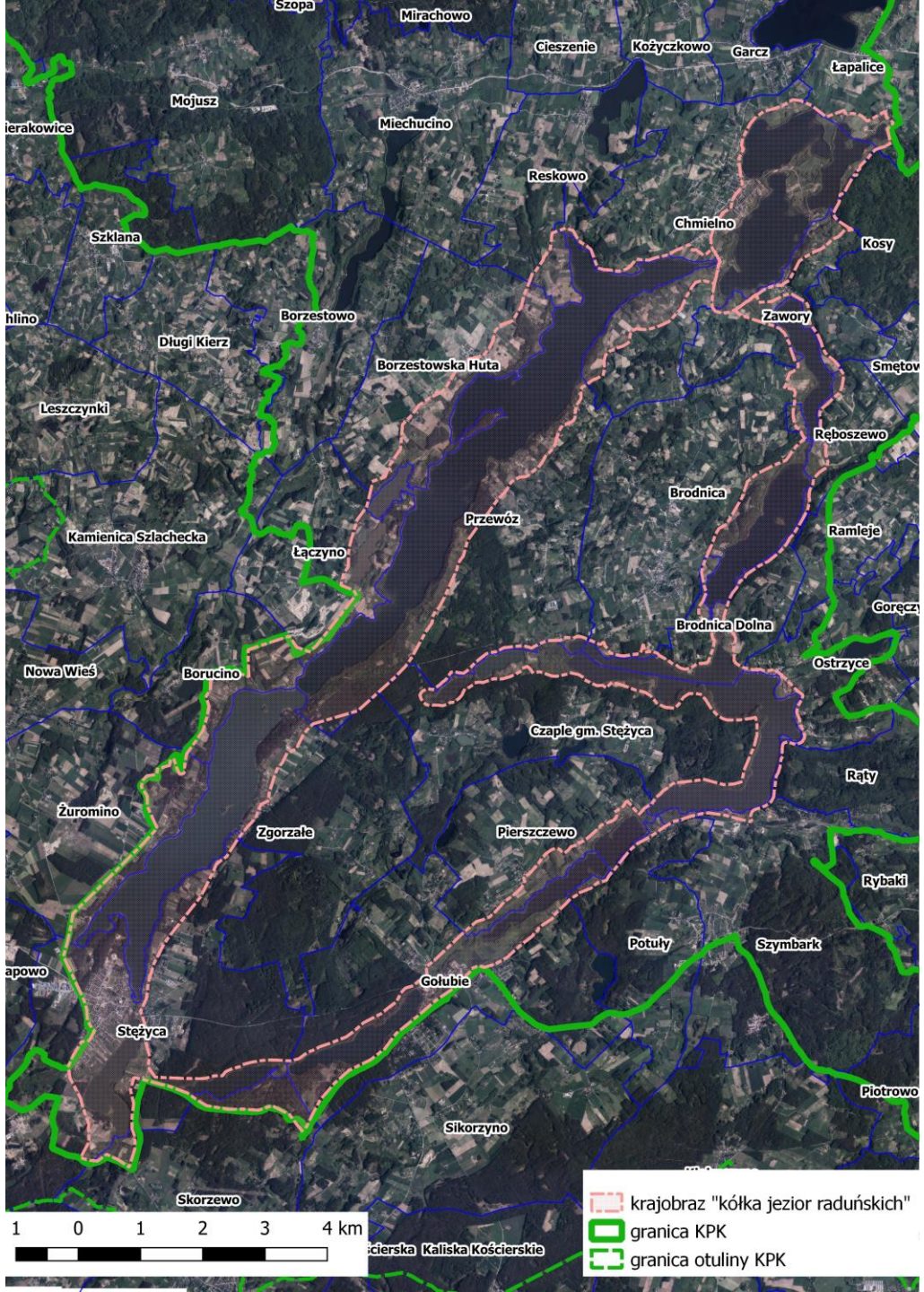

Strefa C_I „Kółko jezior raduńskich”
obszar jezior wraz z otaczającą je strefą brzegową

W celu ochrony wartości krajobrazowych należy zabezpieczać właściwą ekspozycję krajobrazową: **przedpola ekspozycji, ciągi widokowe, punkty widokowe**.

Zalecenia:

- wyznaczenie stref z **zakazem zabudowy** lub o**graniczeniem zabudowy**;
- sporządzenie **studium krajobrazowego** zawierającego wytyczne oraz ograniczenia w zakresie kształtowania widoku, panoramy i/lub wnętrz krajobrazowych.

Propozycje powiększenia obszaru KPK

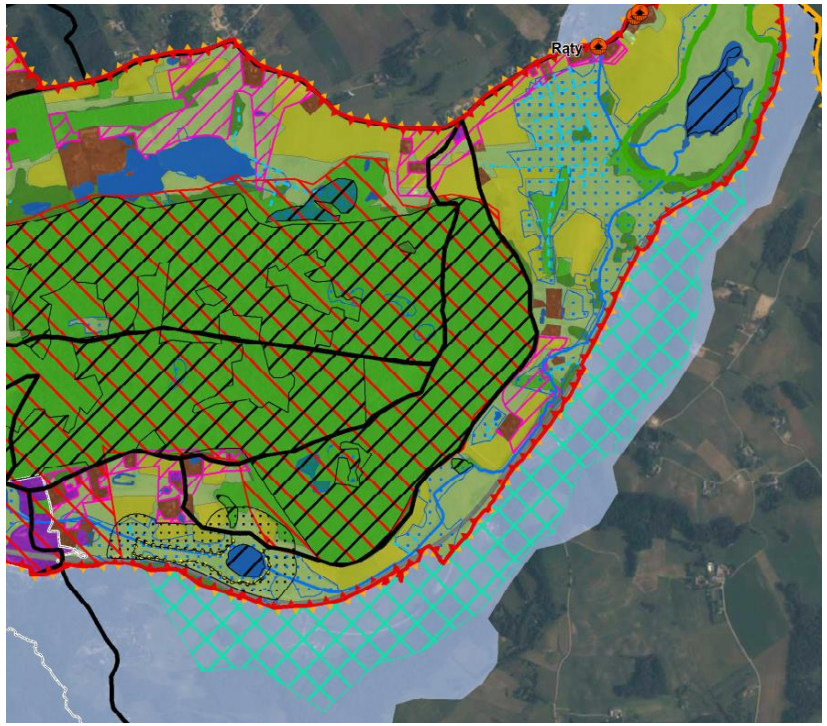

C_IV.4 Okolice wsi Rąty

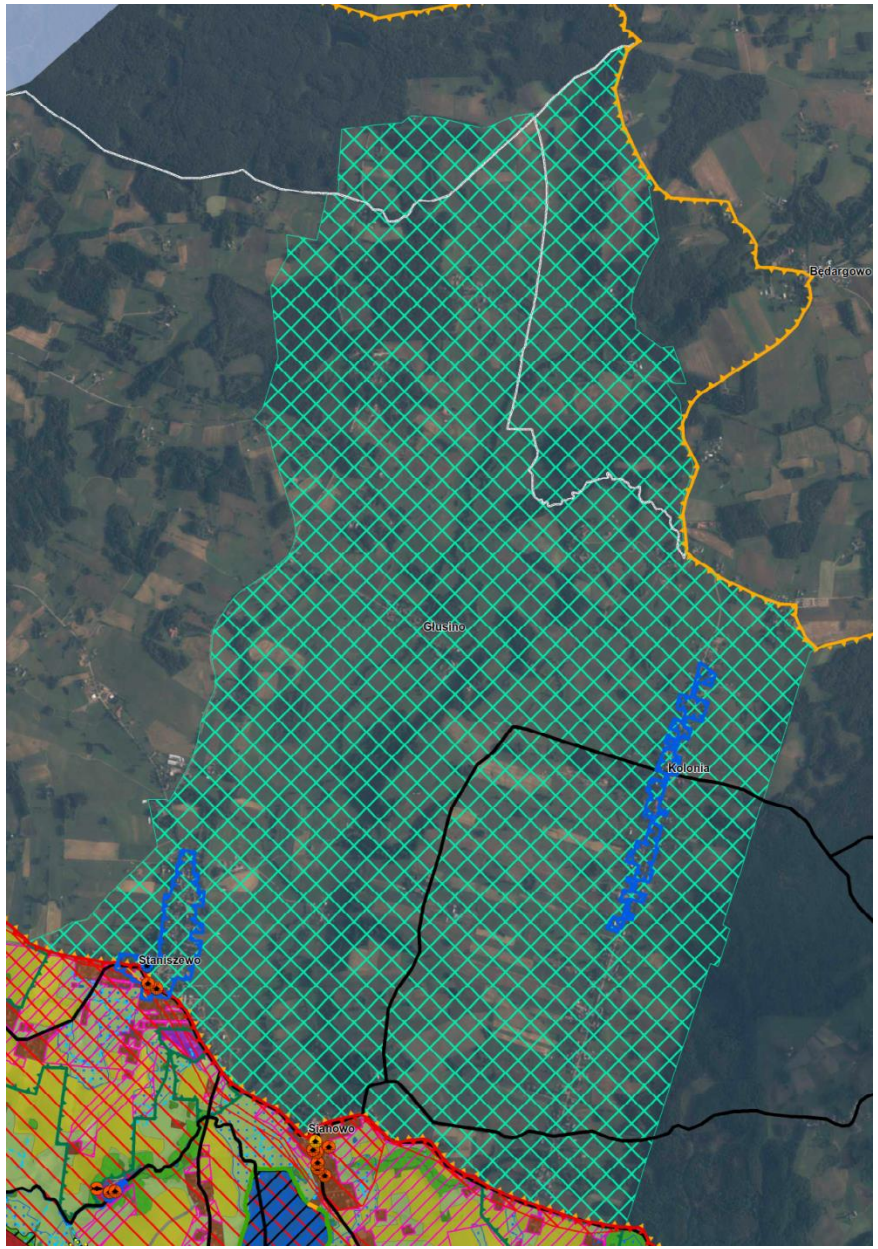

C_IV.3 Obszar wsi Staniszewo i Kolonia

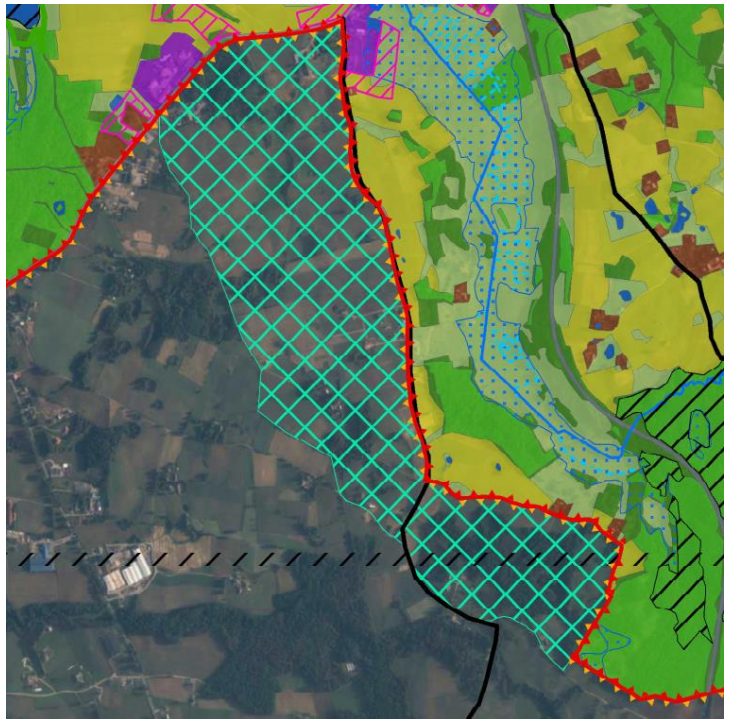

C_IV.2 Okolice Kamienicy Królewskiej

ROZWÓJ FUNKCJI TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I EDUKACYJNYCH

Zespół autorski:

- **dr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska – kierowniczka zespołu**, specjalistka w zakresie planowania przestrzennego i urbanistyki;
- **mgr Aleksandra Nowicka** – geografka, specjalistka gospodarki przestrzennej;

Biuro Urbanistyczne M. Kiełb – Stańczuk, B. Jaszczuk – Skolimowska
ul. Chojnicka 61,
83-200 Starogard Gdański

Zidentyfikowane zagrożenia wewnętrzne - synteza

Nadmierny rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej

- **Masowość turystyki i rekreacji** – zbyt duża koncentracja liczby ludzi ;
- **Lokalizacja zabudowy rekreacyjnej, zwłaszcza na obszarach wrażliwych przyrodniczo** (nad brzegami jezior i w lasach);
- **Sezonowa lokalizacja przyczep kempingowych, mobilnych domków letniskowych**, w tym jako dzierżawa na gruntach rolnych (obiekty niepodłączone do infrastruktury technicznej);
- Ograniczenie dostępu do terenów, w szczególności brzegów jezior, lasów, poprzez **grodzenie nieruchomości oraz zawłaszczanie przestrzeni;**
- **Ekspansja nowych form zainwestowania na akweny wodne** – domy na wodzie.

Zachwianie zrównoważonego rozwoju turystyki w obszarze Parku

- **Realizacja inwestycji w zakresie turystyki wodnej**, np. pogłębianie kanałów cieków na przesmykach jezior;
- **Powstawanie dużej liczby miejsc wykorzystywanych do kąpieli** z nieuporządkowanym zapleczem lub jego brakiem oraz rozwój „dzikich” kąpielisk w rejonach zespołów zabudowy;
- Rozwój istniejących i powstawanie nowych **założeń turystyczno-osadniczych o dużej intensywności** zabudowy, o charakterze mieszkaniowych zespołów deweloperskich;
- Powstawanie nowych obiektów ogólnodostępnej bazy noclegowej na obszarach dotychczas niezainwestowanych – **wzrost urbanizacji obszaru Parku.**

Cele ochrony

Nadrzędna potrzeba ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych stanowiących podstawę rozwoju i funkcjonowania turystyki i rekreacji na obszarze Parku

Lp.	Cele strategiczne	Cele operacyjne
W zakresie kształtowania funkcji turystycznej i rekreacyjnej		
1.	**Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania turystyki i rekreacji na stan KPK oraz wdrożenie zasad zrównoważonego rozwoju turystyki na obszarze Parku**	**1.1** Przeciwdziałanie nadkoncentracji użytkowników i zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego w najatrakcyjniejszych turystycznie regionach Parku oraz dostosowanie rozwoju zabudowy, w szczególności bazy rekreacji indywidualnej, do możliwości jej obsługi infrastrukturalnej
		1.2 Ochrona strefy brzegowej rzek i jezior przed nadmierną presją ze strony turystyki i rekreacji
		1.3 Ochrona zasobów wodnych Parku przed nadmierną presją turystyczno-rekreacyjną
		1.4 Dostosowanie obszaru wykorzystania turystyczno-rekreacyjnego na lądzie do potrzeb ochrony walorów KPK
W zakresie kształtowania funkcji edukacyjnej		
2.	**Prowadzenie szeroko pojętej działalności edukacyjnej**	**2.1** Upowszechnienie wiedzy na temat walorów KPK
		2.2 Upowszechnienie wiedzy na temat wpływu działalności człowieka (w szczególności turystycznej i rekreacyjnej) na przyrodę KPK

Dla celów turystycznych i rekreacyjnych oraz amatorskiego połowu ryb wskazuje się co do zasady cały obszar Parku:

- **Amatorski połów ryb -** wszystkie zbiorniki i cieki wodne, z wyjątkiem jezior dystroficznych stanowiących siedlisko przyrodnicze Natura 2000;
- **Sporty wodne, żeglarstwo, kajakarstwo i nurkowanie** - wszystkie jeziora i cieki Parku z wyjątkiem najcenniejszych jezior - strefa BM_VIII_8 - cenne jeziora dystroficzne oraz ramienicowe (Jez. Lubowisko i Jez. Dąbrowskie) - zalecenie ograniczenia użytkowania turystyczno-rekreacyjnego;
- Utrzymuje się obowiązujący zakaz używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych Parku;
- **Wyłącza się z możliwości lokalizacji zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego** w obrębie planowanych do utworzenia rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych (strefa C_II) oraz w płatach torfowisk stanowiących siedliska przyrodnicze Natura 2000 i w obrębie zbiorników dystroficznych;
- **Wprowadza się zasady dotyczące zagospodarowania strefy brzegowej.**

Propozycje działań

- **Związane z udostępnianiem i promocją walorów dziedzictwa kulturowego** – ścieżki archeologiczno-historyczne, utworzenie Parku Kulturowego „Uniradze”, wytyczenie szlaków kapliczek i krzyży;
- **Związane z udostępnianiem walorów krajobrazowych** – utworzenie punktów widokowych;
- **Ukierunkowane na zwiększenie mobilności użytkowników Parku –** rozwój infrastruktury rowerowej w centralnej i zachodniej części Parku, zwiększenie możliwości przewozu rowerów środkami transportu zbiorowego;
- **Ukierunkowane na przeciwdziałanie nadkoncentracji użytkowników i zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego** - rozwój alternatywnych form turystki powiązanych z działalnością edukacyjną;

BM_VIII - Dostosowanie infrastruktury turystycznej do istniejącej i potencjalnej presji na zasoby Parku

Proponowane działania ochronne – działania w obrębie strefy brzegowej jezior stanowiących najcenniejsze ekosystemy wodne

- **Strefa BM_VIII_3** - ***Odcinki strefy brzegowej jezior co do zasady wyłączone z zainwestowania -*** fragmenty brzegów jezior wyłączone z możliwości przekształceń i lokalizacji zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego;

- **Strefa BM_VIII_4 -** ***Odcinki strefy brzegowej jezior wskazane do likwidacji lub przekształcenia istniejącego zainwestowania*** - wskazuje fragmenty brzegów jezior, które wykorzystywane są najintensywniej dla celów turystyki i rekreacji (stanowią miejsca plażowania, kąpieli, zarówno o charakterze ogólnodostępnym, jak i związanych z obiektami bazy noclegowej, przystani, infrastruktury kajakowej, pomostów, promenad itp. istniejących i planowanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);

- **Strefa BM_VIII_5 -** ***Odcinki strefy brzegowej jezior wskazane do kształtowania zainwestowania -*** wskazuje fragmenty brzegów jezior, które wykorzystywane są najintensywniej dla celów turystyki i rekreacji; a także tereny planowane do zainwestowania.

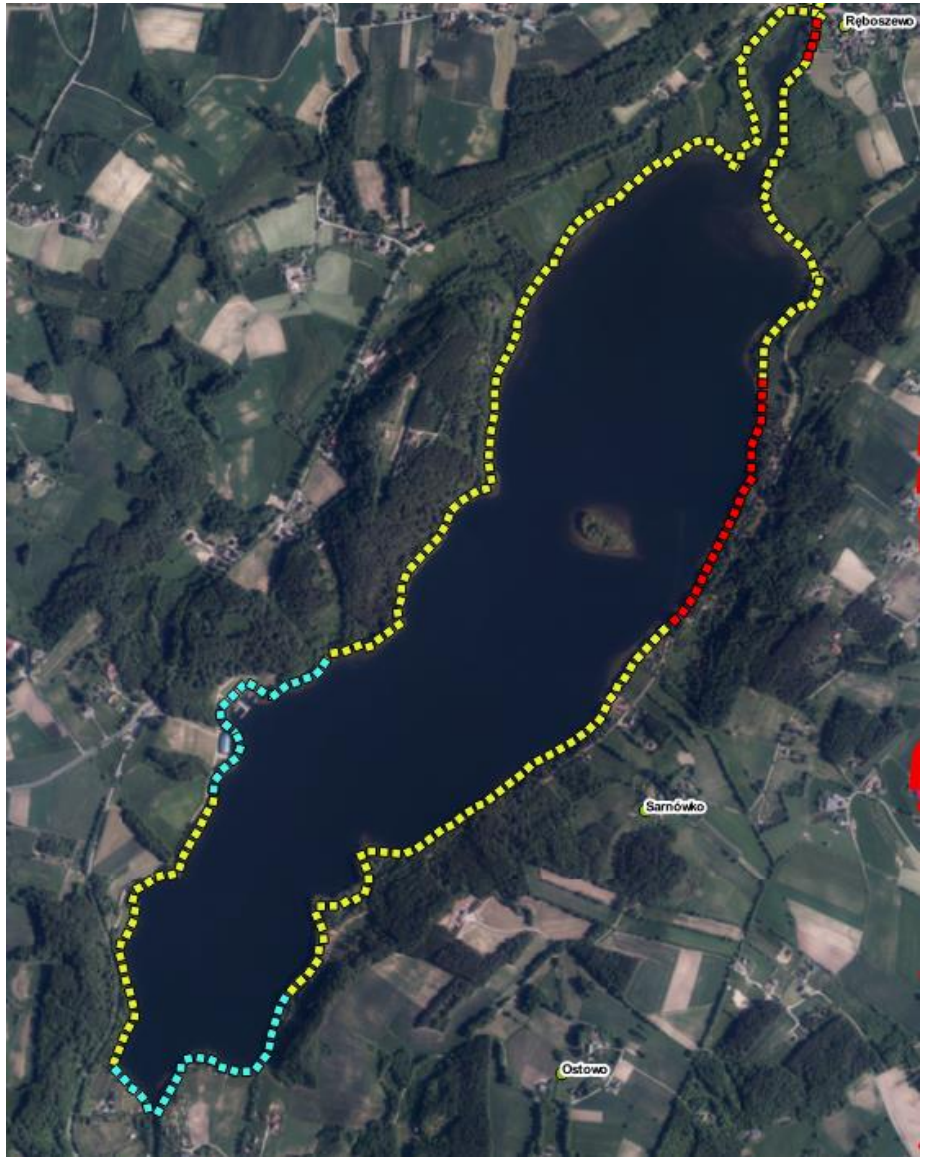

BM_VIII - Dostosowanie infrastruktury turystycznej do istniejącej i potencjalnej presji na zasoby Parku

Proponowane działania ochronne – w obrębie strefy brzegowej - turystyka wodna

- **Strefa BM_VIII_2** – ***Zagospodarowanie infrastruktury dla turystyki wodnej-*** wskazuje miejsca ogólnodostępnych plaż, kąpielisk, miejsc wykorzystywanych do kąpieli, rozmieszczenie przystani i marin oraz infrastrukturę dla kajakarzy (z wyłączeniem miejsc kąpieli przynależnych do obiektów bazy noclegowej);

BM_VIII - Dostosowanie infrastruktury turystycznej do istniejącej i potencjalnej presji na zasoby Parku

Proponowane działania ochronne – szlaki turystyczne i obserwacja krajobrazu

- **Strefa BM_VIII_1** – ***Zagospodarowanie infrastruktury szlaków turystycznych –*** wskazuje przebieg istniejących szlaków turystycznych z określeniem dopuszczalnych sposobów i zasad zagospodarowania, w tym:
  - **Wskazuje podstawowe formy zagospodarowania** takie jak: infrastruktura służąca kanalizowaniu ruchu turystycznego, w tym grodzenia, bariery oraz nasadzenia rodzimych gatunków i odmian roślin, sytuowanie pojemników na odpady (z uwzględnieniem zabezpieczenia przed wygrzebywaniem śmieci przez zwierzęta), stojaków na rowery, tablic informacyjnych, edukacyjnych i urzędowych, lokalizację urządzonych miejsc odpoczynku na szlakach i innych urządzeń turystycznych w rozumieniu przepisów odrębnych; dopuszcza sytuowanie kładek, podestów i przejść;
  - **Dopuszcza korektę przebiegu szlaków** w sytuacji stwierdzenia konieczności ograniczenia negatywnego wpływu ruchu turystycznego na środowisko.

- **Strefa BM_VIII_6** – ***Utworzenie ścieżek archeologiczno-historycznych –*** wskazuje proponowane do utworzenia ścieżki dydaktyczne wyznaczone w oparciu o istniejące zasoby dziedzictwa archeologicznego jako szczególnej formy krajobrazu historyczno-kulturowego - **„Archeologiczne tajemnice Lasów Mirachowskich", „Dawne grody i kurhany" (Stężyca-Uniradze);**

- **Strefa BM_VIII_7** – ***Utworzenie punktów widokowych -*** wskazuje udostępnienie miejsc atrakcyjnych widokowo w postaci urządzonych punktów widokowych - w **Ostrzycach** z widokiem na jezioro Ostrzyckie, w **Chmielnie** z widokiem na jez. Białe, doposażenie punktu widokowego **Sobótka** z rozległym widokiem na jezioro Brodno Małe i okolice

Proponowane działania – funkcja edukacyjna

- **Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych technik przekazu** – socialmediów, blogów turystycznych, nawiązanie współpracy z organizacjami turystycznymi, nieformalnymi grupami internetowymi w celu;
- **Opracowanie tras** dla aktywności typu geocaching, gier terenowych;
- **Opracowanie kart** – pomysłów na jednodniowe wycieczki z opisem trasy oraz prezentacją kartograficzną;
- **Opracowanie wzorników typowych form architektury** i sposobów kontynuacji zabudowy układów przestrzennych ze wskazaniem współczesnych sposobów nawiązania do tradycyjnych form i elementów architektury, a także **wzornika wskazanych form aranżacji zieleni przydomowej.**

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Zespół autorski:

- **dr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska – kierowniczka zespołu**, specjalistka w zakresie planowania przestrzennego i urbanistyki;
- **mgr Aleksandra Nowicka** – geografka, specjalistka gospodarki przestrzennej;

Biuro Urbanistyczne M. Kiełb – Stańczuk, B. Jaszczuk – Skolimowska
ul. Chojnicka 61,
83-200 Starogard Gdański

Zidentyfikowane zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne - synteza

Dalszy nadmierny rozwój przestrzenny zainwestowania osadniczego i unifikacja zainwestowania Parku

- **Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej** - tworzenie się nowych zespołów w terenach rolniczych – zanik terenów otwartych;
- **Tworzenie pasm osadniczych** wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- **Brak możliwości wyposażenia w infrastrukturę techniczną** nowych zespołów zabudowy w sytuacji znacznych braków w dotychczasowym uzbrojeniu terenów;
- Rozwój intensywnie zagospodarowanych **zespołów zabudowy o cechach zamkniętych osiedli deweloperskich ;**
- Zanik tradycyjnej zabudowy wiejskiej Kaszub; zagospodarowanie otoczenia zabudowy w stylu podmiejskim; przeskalowanie kubaturowe obiektów turystyczno-rekreacyjnych;

Wady systemu prawnego w zakresie zagospodarowania przestrzennego. Powszechny brak poszanowania dla przepisów prawa w Polsce

- **Realizacja inwestycji** na podstawie indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy;
- **Rozwój nielegalnego zainwestowania**, w tym zabudowa rekreacji indywidualnej nad brzegami jezior i w lasach;
- **Brak decyzji ze strony samorządów o rezygnacji z dotychczasowego inwestycyjnego przeznaczenia terenów** ze względu na konsekwencje dużych odszkodowań finansowych;

Cele ochrony - zagospodarowanie przestrzenne (1)

Lp.	Cele strategiczne	Cele operacyjne
1.	**Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego w celu przywrócenia i ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych**	**1.1** Opracowanie jednolitych zasad zagospodarowania przestrzennego w dokumentach planistycznych z uwzględnieniem zasad wynikających z Planu ochrony
		1.2 Wdrożenie zasad planowania w celu ochrony walorów KPK
		1.3 Ograniczenie ekspansji nowego zainwestowania na tereny dotychczas niezabudowane, w szczególności w otwartym krajobrazie rolniczym, poza zwratą zabudową wsi i wzdłuż głównych dróg
		1.4 Ograniczenie presji na obszar KPK wynikającej z nadmiernego rozwoju infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w tym bazy noclegowej
		1.5 Ustalenie zasad i warunków lokalizowania reklam, ogrodzeń i obiektów małej architektury
2.	**Przywrócenie i ochrona specyfiki krajobrazu kulturowego Kaszub**	**2.1** Eliminacja nieprawidłowych form zainwestowania, w tym nielegalnej zabudowy i obiektów substandardowych obniżających ład przestrzenny
		2.2 Ochrona stref ekspozycji historycznych układów zabudowy oraz walorów krajobrazu otwartego
		2.3 Wdrożenie zasad kształtowania zagospodarowania i zabudowy nawiązujących do tradycyjnych form regionalnych

Gmina Kartuzy
Brodnica Górna

Reskowo

Haska

Cele ochrony - zagospodarowanie przestrzenne (2)

3.	**Poprawa dostępności do infrastruktury technicznej i rozwój alternatywnych form transportu**	**3.1** Rozwój systemów gospodarki wodno-ściekowej
		3.2 Redukcja niskiej emisji
		3.3 Upowszechnienie stosowania odnawialnych źródeł energii z uwzględnieniem szczególnych zasad ich lokalizacji w granicach Parku
		3.4 Zwiększenie roli transportu zbiorowego w obsłudze ruchu turystycznego w sezonie letnim
		3.5 Dążenie do zwiększenia roli alternatywnych form przemieszczania się turystów – wzrost mobilności
4.	**Ochrona i przywrócenie walorów przyrodniczych w strefie brzegowej jezior**	**4.1** Zachowanie najcenniejszych ekosystemów wodnych
		4.2 Likwidacja nieprawidłowych form zagospodarowania strefy brzegowej
		4.3 Rewizja planów dotyczących nowych inwestycji w strefie brzegowej

Generalne zasady i kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

- **W zakresie ograniczania presji zainwestowania, w tym zabudowy** w celu przywracania utraconych i ochrony zachowanych walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych**, m.in. sporządzenie planów miejscowych (strefa C_V):**
  - **ochrona najcenniejszych walorów przyrodniczych** proponowanych do objęcia ochroną prawną, wskazanych jako strefa C_II (w tym zabezpieczenie otoczenia chronionego obszaru);

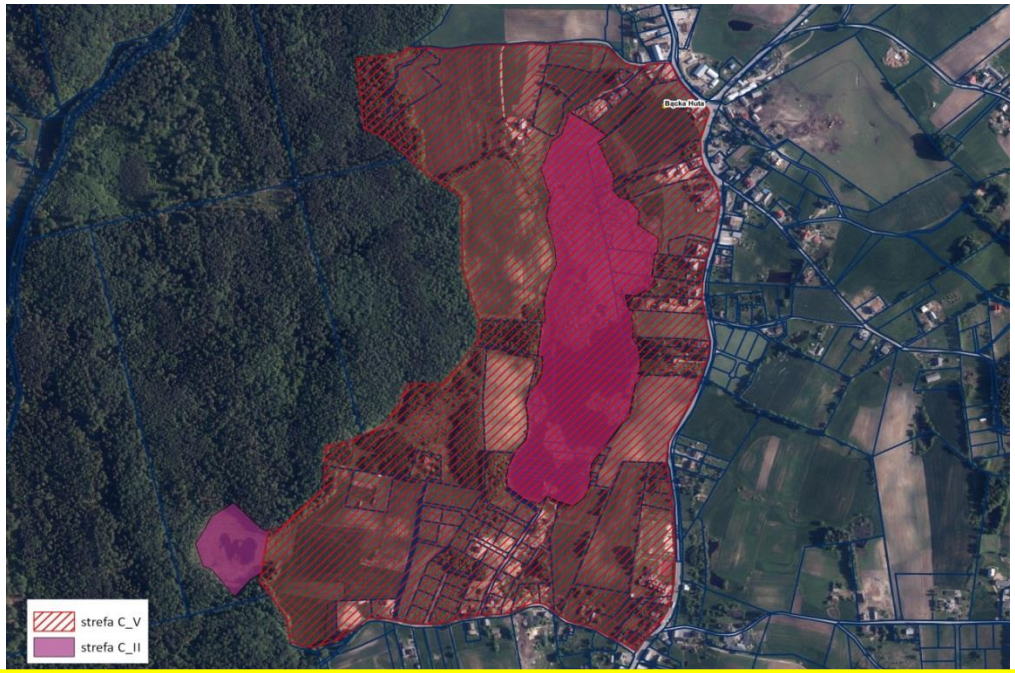

  - wskazanie **obszaru wyłączonego spod zabudowy** w związku z ochroną wartości kulturowych

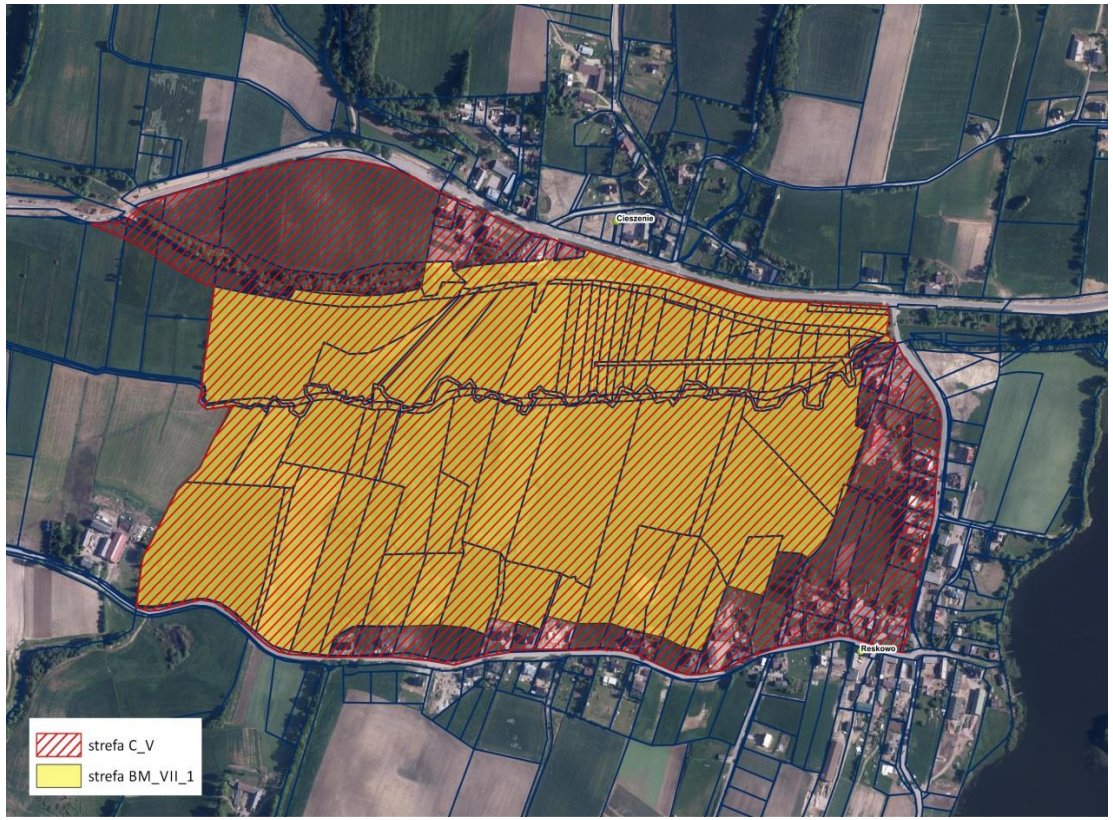

  - ochrona cennych historycznych układów ruralistycznych wraz z otoczeniem;
  - ochrona charakterystycznego dla Kaszub krajobrazu kulturowego terenów rolniczych z zabudową rozproszoną.

Generalne zasady i kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

- W zakresie **przywrócenia i ochrony specyfiki krajobrazu kulturowego Kaszub**;
- W zakresie **poprawy funkcjonowania infrastruktury technicznej**;
- W zakresie **systemów transportowych**, w szczególności dotyczących rozwoju alternatywnych form transportu;
- W zakresie przywrócenia utraconych i ochrony walorów przyrodniczych w **strefie brzegowej jezior**;

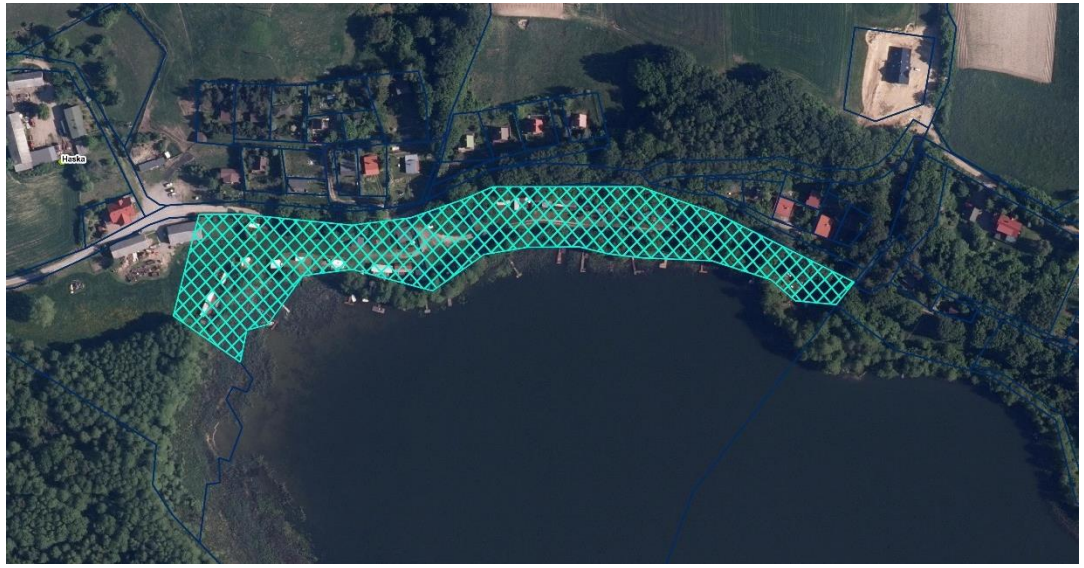

BM VI - Modyfikacja lub rozwój zainwestowania (obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania)

- **BM_VI_1** - ***Tereny przeznaczone do zainwestowania zgodnie z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego*** **–** tereny inwestycyjne wynikające z obowiązujących planów miejscowych **– Plan ochrony nie narusza praw nabytych*;***

- **BM_VI_2** - ***Tereny kierunkowego rozwoju zainwestowania zgodnie z ustaleniami studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*** **–** wynikające z polityk przestrzennych gmin - jako nowe działania inwestycyjne na obszarach dotychczas niezainwestowanych lub nie przeznaczonych pod zainwestowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – **częściowo kolidują z ustaleniami Planu ochrony i wskazywane są do zmiany polityki przestrzennej (strefa BM_VII_4 - *Tereny zmiany kierunków rozwoju zainwestowania wskazywanych w politykach przestrzennych gmin)***;

- **BM_VI_3** - ***Tereny zainwestowane, w tym zabudowane pozostałe*** – co do zasady na obszarach nieobjętych planami miejscowymi - **Plan ochrony KPK nie legitymizuje zabudowy i zainwestowania istniejącego i funkcjonującego niezgodnie z przepisami prawa**;

Proponowane działania w zakresie zagospodarowania przestrzennego

- **Utrzymanie funkcji terenów nieprzeznaczonych pod zainwestowanie** w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- **Nieintensyfikowanie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów** ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- **Etapowanie rozwoju przestrzennego** – niewyznaczanie w planach miejscowych nowych terenów inwestycyjnych w sytuacji niewykorzystania istniejących rezerw terenów;
- **W planowanych zespołach zabudowy pozostawienie przestrzeni wolnych od zainwestowania w celu utrzymania ciągłości lokalnych powiązań ekologicznych** oraz zachowania wglądów w krajobraz otwarty;
- **Przyjęcie uchwał właściwych rad gmin** w trybie ustaw z zakresu wzmocnienia narzędzi ochrony krajobrazu (**tzw. uchwała reklamowa**);
- **Skuteczne egzekwowanie przepisów prawa w celu likwidacji nielegalnej zabudowy i zagospodarowania**. **Podejmowanie działań uniemożliwiających bądź utrudniających legalizację obiektów nielegalnych.**
- **Dążenie do włączenia w zbiorcze systemy infrastruktury kanalizacyjnej** istniejących, zwartych obszarów miejscowości i zespołów rekreacji indywidualnej oraz **dążenie do wyprzedzającej budowy zbiorczego systemu odprowadzania ścieków** przed uruchomieniem procesów inwestycyjnych na nowych obszarach

Likwidacja nielegalnej zabudowy nad jeziorami Potęgowskim i Białym

Ostrzyce – etapowanie rozwoju

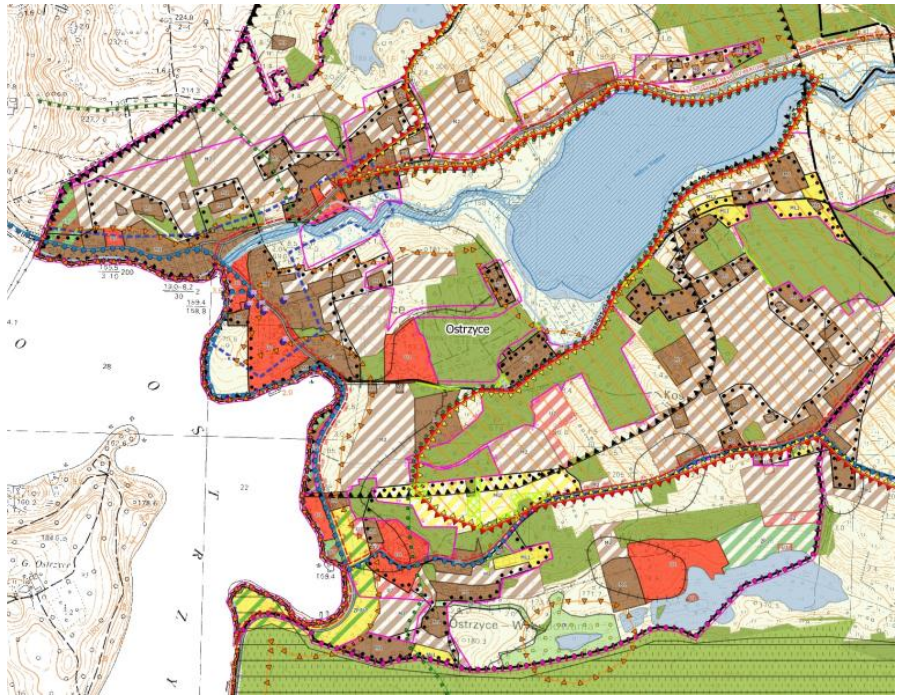

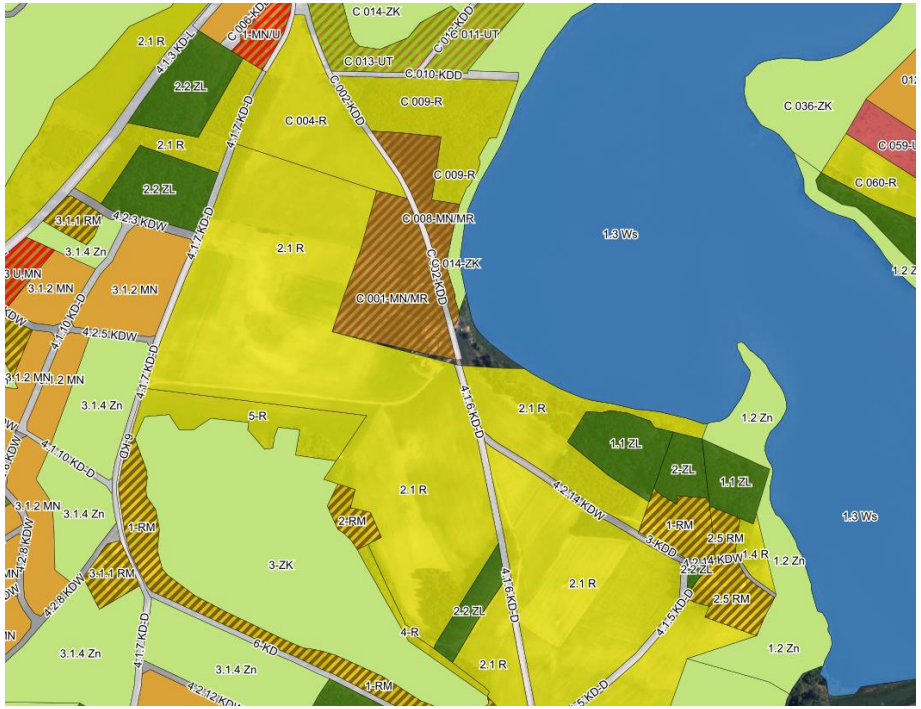

Tereny rolnicze i zieleni krajobrazowej nad Jez. Stężyckim

Ogólne zasady lokalizacji zainwestowania i zabudowy do planów miejscowych

- utrzymanie obowiązującego **zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m** od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych;
- dopuszczenie zainwestowania, w tym zabudowy na nieruchomościach, gdzie projektowana jest zabudowa na podstawie prawomocnych orzeczeń administracyjnych;
- **niedopuszczanie do legalizacji nielegalnego zainwestowania**;
- wprowadzenie zakazów, ograniczeń i dopuszczeń dla lokalizacji obiektów służących turystyce wodnej **w strefie brzegowej jezior**, stanowiących najcenniejsze ekosystemy wodne;
- wprowadzenie zakazu lokalizowania nowych obiektów, z wyjątkiem obiektów małej architektury drewnianej **w strefie o szerokości 50 m wokół torfowisk** stanowiących siedliska przyrodnicze Natura 2000;
- wprowadzenie ograniczeń w zainwestowaniu w celu **zachowania drożności newralgicznych odcinków korytarzy ekologicznych** (w granicach strefy BM_VII_3);
- wprowadzenie zasad zagospodarowania i kształtowania zabudowy uwzględniających **ekspozycją krajobrazu z punktów i ciągów widokowych** (w granicach strefy BM_VII_2).

BM_VII_3 – przesmyk jezior:
Patulskie i Ostrzyckie

BM_VII_2 – punkt widokowy:
Jastrzębia Góra, Ostrzyce

Dziękujemy za wysłuchanie
i zapraszamy do dyskusji